

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXX.

ČÍSLO 4

APRÍL 2022

Veľké veci

Pomáhame Ukrajine - Farská kronika - Rozhovor s Ondrejom Šmidriakom
Piaristická škola - Učiteľ modlitby - Pán sa stará - Kalvárie v okolí Prievidze

Kňazské rekolekcie prievidského dekanátu v piaristickom kostole, 10. marca 2022

Veľké veci sa môžu začať

Koleso šťastia bolo roztočené, očakávame veľkú výhru. Každý zaradený do žrebovania má šancu vyhrať luxus, ktorý ho urobí šťastným do konca života! Áno, je to tam! Výhra bola uskutočnená; vďaka, že ste sa zúčastnili a minuli svoje finančné zásoby pre súťaž s názvom: „Vytoč si šťastie do konca života.“

Koleso šťastia či šťastné koleso? V živote dokážeme byť rozdelení na dve skupiny - víťazi a porazení. Chápanie víťazstva a porážky môže byť rôzne. Víťazom môžem byť reálne v nejakej finančnej či vecnej súťaži, ale aj tým, že existujem a mám všetko, aby som prežil.

40 dní prežitia sa začalo slovami na Poplcovej stredy: „Prach si a na prach sa obrátiš.“ alebo „Kajaj sa a ver evanjeliu.“ Toto obdobie nám pripomenulo možnosť zastaviť sa a zamyslieť sa nad skutočnou Výhrou.

V Advente očakávame príchod Božieho Syna. To isté očakávame i v Pôste, aby sa v našom srdci udiala potrebná metamorfóza - premena nášho života, aby to nebolo o našom „musím“, ale o „chcem“. Chcieť na sebe popracovať, nechať sa trénovať a usmerniť Darcom života.

Ježiš bol skúšaný na púšti, na ktorej sa nachádzame i my, čo vedie k šťastiu a porážke pýchy. Všetci počas Pôstu v tichu „hôr svojho vnútra“ sme boli pozvaní ku krížu a teraz k zmŕtvychvstaniu. V tomto končiacom období Pôstu a začiatku Veľkej noci, v období očakávania víťazstva, zrenia „ovocia“, máme možnosť doplniť potrebné vitamíny ducha, ktoré nám chýbajú, doplniť to, kde pocítujeme deficit Dobra, Pravdy, Krásy. Potrebujeme vykriknúť slová: „Veľké veci sa stali“.

Kolesom šťastia je liturgický rok. Kolesom šťastia je náš život, kde hlavnou cenou je život s Víťazom - Ježišom Kristom! Život s Hrdinom, ktorý premohol smrť, teda hriech, a dal nám nový život.

Milovaní čitatelia časopisu Bartolomej! Prajem vám, aby vám nikto nevzal veľkonočnú radosť prechodu z tmy do svetla, aby ste v úprimnosti srdca preživali šťastie z prítomnosti Zmŕtvychvstalého a v tejto veľkej radosi vyslovili slová: „Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho radosť.“ (Ž 126,3)

Text: Pavol Škovránek, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

Svätá omša za pacientov Mobilného hospicu sv. Lujzy

Vo štvrtok 17. marca sa vo farskom kostole konala výročná svätá omša za zomrelých pacientov Mobilného hospicu sv. Lujzy. Za každým menom v prečítanom zozname sa skrýva človek, ktorý ukončil púť svojho života v kruhu svojej rodiny.

Títo ľudia nemuseli stráviť posledné dni svojho života v nemocnici medzi cudzími ľuďmi, ale potrebnú zdravotnú starostlivosť o nich zabezpečovali pracovníci mobilného hospicu. Veľká vdaka patrí týmto úžasným, obetavým zdravotným sestričkám, ktoré sa s veľkou láskou a odbornosťou starajú o chorých pacientov v kruhu ich rodiny. Poďakovanie patrí aj pani doktorke MUDr. Vlčekovej a jej manželovi, ktorí tento hospic založili a vedú. Hospic svätej Lujzy - centrum paliatívnej starostlivosti sídli v Prievidzi na Ulici Gorkého 1. O služby mobilného hospicu je možné požiadať, ak máte doma pacienta s chronickou nevyliciteľnou, pokročilou a progresívnou chorobou s časovo obmedzeným prežívaním, ktorý túži stráviť záver svojho života vo svojom domácom prostredí. Podmienkou je fungujúce rodinné zázemie. Pracovníci hospicu prichádzajú do vašej rodiny za pacientom podľa potreby, ak treba, aj denne.

Súčasťou centra je aj požičovňa zdravotníckych pomôcok. Za určitý mesačný poplatok sa dá požičať potrebná pomôcka, ktorá uľahčí starostlivosť o vašich chorých rodinných príslušníkov. Požičať sa dá napr. invalidný vozík, antidekubitný matrac, WC kreslo, chodidlo, kyslíkový koncentrátor, polohovacia posteľ, atď. Úplný zoznam pomôcok aj s cenami nájdete na web stránke hospicu www.svlujza.sk.

Patrónom mobilného hospicu je sv. Lujza de Marillac. Žila v 17. storočí. Utrpenie, ktorým prechádzala, ju urobilo citlivou na utrpenie iných. Angažovala sa vo veľkom diele kresťanskej lásky celým srdcom ako žena a kresťanka a v tlačila do neho svoju osobnosť. Cesta, ktorou kráčala, bola často hrboľatá, ale ona bola vždy ochotná podriaďiť sa vedeniu Ducha Svätého.

V roku 1934 bola pápežom Piom XI. vyhlásená za svätú: „*Keďže ľudská rozumnosť nie je schopná nájsť účinné prostriedky a lieky proti zlám, na ktoré trpí naša doba, treba prosiť o pomoc zhora, modliť sa a pracovať. To, čo spravodlivé zákony, ľudská činnosť a úsilie často nemôžu dosiahnuť, to Božia láska dopriava našej horlivosti; tá láska, ktorá pohýnala aj Lujzu de Marillac k službe chudobným a chorým. Tá láska, ktorá je trpezlivá, nie je závistlivá, nevypína sa, ale verí všetko a znáša všetko. Tá láska, ktorou kráča-me po stopách Ježiša Krista a pomáhame všetkým našim nešťastným bratom.*“

Svätosť zakladateľky Dcer kresťanskej lásky bola hlboká, ale pritom diskretná, bez nápadných vonkajších prejavov. Tak si to želal sv. Vincent de Paul.

V r. 1960 pápež Ján XXIII. vyhlásil Lujzu de Marillac za patrónku sociálnych kresťanských diel.

Elena Cagánová

Prievidza pomáha Ukrajině: Pridajte sa aj vy

Mesto Prievidza, Galéria Jabloň a občianske združenie Berkat s ukrajinskou komunitou a aktívnymi občanmi vytvorili iniciatívu Prievidza pomáha Ukrajině. Od úvodu krízy iniciatíva zbiera a poskytuje materiálnu pomoc, pomáha ubytovať ľudí v okrese Prievidza a organizuje doručenie humanitárnych zásielok priamo na Ukrajinu. Organizuje tiež finančnú zbierku a cielené zbierky, napríklad na zámenu hrivien za eurá pre ľudí z Ukrajiny.

Materiálna zbierka

Stále je možné podporiť iniciatívu, ktorá spolupracuje aj s Charitou - domom sv. Vincenta, okrem iného hmotnými darmi. Zbierajú sa najmä trvanlivé potraviny a drogéria, ktoré sú priebežne poskytované ľuďom z Ukrajiny, ktorí našli útočisko v našom regióne a dlhodobo im iniciatíva pomáha. Zbiera sa aj zdravotnícky materiál, obvazy, škrtidlá, olej a cestoviny, ktoré občianske združenie Berkat doručí priamo na Ukrajinu.

Darcovia môžu hmotné dary priniesť do Galérie Jabloň (Ul. M. Falešníka 6 pri Kauflande na Starom sídlisku, bývalé banícke učilište) v pondelok až piatok od 8:00 do 19:00 a v sobotu od 8:00 do 12:00. Oblečenie sa tu nezberia, môžete ho ale ponúknuť do prevádzky BerTo! v podchode pri prievidskom gymnáziu.

Finančný dar, ktorý pomôže 2-x

Ľudia z Ukrajiny často utekajú s ich menou - hrivnami, ktorú si nevedia po príchode na Slovensku zameniť za eurá. Občianske združenie Berkat preto hľadá darcov, ktorí chcú pomáhať dvakrát. Každé darované euro poslané na účet SK17 8330 0000 0020 0017 5774 s variabilným symbolom 6668 zamení za hrivny ľuďom z Ukrajiny, ktorí prišli do okolia Prievidze. Následne tieto hrivny fyzicky doručí na Ukrajinu, do centra pre chudobných v Perečine neďaleko slovenských hraníc, ktoré dlhodobo prevádzkuje Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul. Toto centrum v súčasnosti zažíva veľký nápor spôsobený utečeneckou krízou - je tu možné sa zohriať, najesť a potom ďalej

pokračovať na hranicu. Humanitárne organizácie v Perečine vedú za vyzbierané hrivny kúpiť tie najpotrebnejšie tovary - predovšetkým potraviny a hygienu, čím sa v tejto ťažkej kríze pomôže druhýkrát.

Všetky informácie o akútnych potrebách a o tom, ako môžete pomôcť ľuďom utekajúcim pred vojnou v okolí Prievidze, nájdete na webovej stránke www.prievidzapomaha.sk.

Alojz Vlčko

K veľkej zásielke zdravotníckeho materiálu, zabezpečeného vďaka bojnickej nemocnici, doložila iniciatíva Prievidza pomáha Ukrajině 1000 ks autolekárníček. Tieto boli darom od firmy AVOSS a doručené boli do ukrajinskej Odesy. Celá zásielka bola expedovaná z Prievidze vo štvrtok 10. marca 2022.

Ďakujeme za pomoc Ukrajine

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do materiálnej aj finančnej zbierky pre Ukrajinu. Na ukrajinskú hranicu sme poslali poštou 6 veľkých balíkov naplnených ponožkami, čiapkami, šálami a rukavicami a ďalšie balíky sme odovzdali do Galérie Jabloň, odkiaľ humanitárnu pomoc vozia autami na ukrajinskú hranicu alebo priamo na Ukrajinu. Jeden balík ponožiek putoval priamo k Ukrajincom ubytovaným v Chrenovci, veľmi sa im potešili!

Ďakujeme aj za množstvo diek, spacákov, sviečok a iných potrebných vecí pre našich ťažko skúšaných ukrajinských bratov a sestry. Ste úžasní!

V rámci finančnej zbierky pre Ukrajinu - milodary odovzdané v označených obálkach v sakristii farského kostola - sa doteraz vyzbieralo 1200 €! Veľká vďaka vám všetkým! Táto finančná čiastka bola zaslaná na účet Spišskej katolíckej charity:

SK28 0200 0000 0000 2963 4592 VS: 804.

Spišská katolícka charita pôsobí priamo na Ukrajinu, kde pomáha mnohým centrárn pomoci vnútorným vysídlencom. Zo získaných príspevkov ide každé jedno euro priamo na pomoc núdznym, svoju réžiu pokrývajú z iných zdrojov.

Naša pomoc bude potrebná aj v ďalšom období. Veľmi žiadané sú najmä trvanlivé potraviny ako múka, mlieko, ryža, cestoviny, cukor, konzervy, káva, čaj, instantné polievky, olej, pohánka, strukoviny, ale tiež detské plienky, dojčenská výživa, hygienické potreby (šampóny, mydlá) a pod.

Darovať potraviny a ostatné veci môžete priamo vo farskom kostole do označenej krabice. O potrebe ďalšej materiálnej pomoci budeme informovať na misijnej nástenke alebo vo farských oznamoch.

Nakoľko vo farskom centre v tomto období prebiehajú stavebné práce, prosíme vás, aby ste tam zatiaľ nič nenesili.

„A prosím, nenavyknime si na vojnu a násilie! Budme neúnavní v ich veľkorysosti prijímaní, tak ako sa to koná: nielen teraz, v krízovej situácii, ale aj v nasledujúcich týždňoch a mesiacoch. Pretože viete, že v prvej chvíli sa všetci naplno vložíme do prijatia, ale potom nám návykom srdce trochu ochladne a zabúdame. Myslime na tieto ženy, na tieto deti, ktoré časom, bez práce a odlúčené od svojich manželov, budú vyhľadávané ‚dravými supmi‘ spoločnosti. Chráňme ich, prosím.“
Svätý Otec František

Misionár Jaroslav Jasso z Madagaskaru ďakuje za podporu

Pozdravujem Vás všetkých srdečne!

Veľmi sa teším, že som mohol navštíviť vašu farnosť. Všetko to krásne vyšlo a nech to celé poslúži k väčšej oslave Božej a pomoci tým chudákam na Madagaskare.

Spočítal som všetko a celá zbierka v kostole aj s vašim milodarom 500 €, čo ste poslali na náš účet, činí 5 712 € a 90 centov. Z toho jedna Bohu známa osoba za mnou dobehla aj so synom a dala mi do ruky, ako som neskôr zistil, 2000 € na kúpu ryže pre chudobných a na tú vodu, ako to uznáme za vhodné. A jedna pani priniesla omšové intencie 200 intencií po 5 €, to je milodar 1000 €, a 240 intencií za vyslobodenie duší z očistca za farníkov, to je 1200 €, krásny úmysel jedného človeka! Tak takto to celé vyšlo toľko, ako som napísal na začiatku.

Veľké Pán Boh odmeň Vám všetkým za túto Bohu milú pomoc pre Madagaskarčanov. Pozdravujem aj pána farára a pána kaplána, a milých hostiteľov z Bojníc, kde som bol ubytovaný. Vďaka. Budeme ďalej, samozrejme, v modlitebnom kontakte a tiež cez Facebook.

Jaroslav Jasso

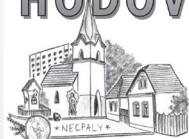
(Pozn.: Účet pre podporu misií na Madagaskare: IBAN: SK 758330000002001875043, Fio banka, Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul Madagascar P. Jaroslav Jasso CM)

Pripravila: Elena Cagánová, členka Klubu priateľov misií, foto: Pápežské misijné diela

Pri príležitosti nepalských hodov Vás srdečne pozývame na

HODOVÚ SVÄTÚ OMŠU S PROCESIOU

v nedeľu 8. mája 2022 o 11.00 hod.
pri kaplnke v Nepochloch

Stretnutie sprievodu veriacich je o 10:30 hod. pri križi pri Rajčuli

S dychovou hudbou a speváckou skupinou Dúbrava

začneme hodovú deň spoločnou hymnickou piesňou „Kopala studienku“

(Piesne v procesii: Celá krásna si Mária, K nebesiam dnes, K Márii voláme)

Prijmite, milí účastníci
nepalských hodov,
aj tento rok výzvu
k účasti v KROJOCH!
Vítaný je kraj akéhokoľvek
regiónu alebo aj súčasť
kraja či ľudového odevu.

V prípade priaznivého počasia Vás tradične pozývame na zábavné hodové

popoludnie s NECPALANKOU

ktorá vám bude vyhrávať na parkovisku pred Mäsiarstvom u Borku
od 15.00 – 18.00 hod.

Príďte so svojimi príbuznými, priateľmi a vychutnajte si spoločne
slávnostnú hodovú atmosféru v Nepochloch!

AJ TU JE ÚČASŤ V KROJOCH VÍTANÁ!!!

Cesta do kráľovstva

Farnosť
Prievidza-mesto
pripravuje
**Letný tábor
pre deti
od 6 do 13 rokov**

Tešíme sa
na vás!

Registrácia:
www.tabor.farapd.sk

Suma: 130€

Kedy: 17.7.–23.7.2022

Kde: Kostol'any pod Tríbečom

Adorácia, no má ešte niečo viac...

Minule sme si rozprávali o Adamových slzách, ktorých chuť sa nám v plnosti ponúka počas 40-dňového pôstu vo východnom obrade - v pôstoch, sláveniach, spevoch. A jednou z najdominantnejších liturgických slávení Svätej štyridsiatnice (Veľkého pôstu) je aj už spomenutá Liturgia vopred posvätených darov. Nebudem popisovať jej priebeh, to si nechám možno na budúci rok. Dnes sa zastavíme pri jej ľahkom popise - k čomu ju prirovnám.

A k čomu ju teda prirovnám? Je to ako popisovať chuť exotického ovocia skrze chute, ktoré sú dostupné každému. Aj liturgia vopred posvätených darov je v tomto prípade exotická a hľadať najlepšie slová, ktoré popisujú jej „chuť a nutričnú hodnotu“ neznalému človeku, je vcelku veľká výzva. Skúsím ju teda prirovnať...

...k adorácii, hoc má niečo viac ...

Centrom celého slávenia nie je premena na oltári, keď sa chlieb a víno stávajú Telom a Krvou nášho Pána Ježiša Krista, ale už ako samotný názov hovorí, „vopred posvätené“ Telo Kristovo. Teda liturgia sa deje pri už sviatosťne prítomnom Kristovi. To zatiaľ splňa definíciu adorácie, však?

A je to tiež „spievaná adorácia“. Spievaná nie podľa toho, „aká melódia mi napadne“, ale sprevádzaná viac ako 1000-ročnými spevmi, ktoré sa už len samotnou melódiou vrývajú do myslí a do srdc. Melódiu tu popísať neviem, to je nutné zažiť. Akoby sa každým tónom vykresľoval pád Adama, jeho vzlykanie za múrmi raja, v cudzej krajine, a zároveň neustále volanie Boha smerom k nemu: „Adam, kde si?“ (Gn 3,9) Je to dialóg mánotratného syna so svojím otcom, ktorý ho očakával a vyšiel mu v ústrety. Nielen melódia, ale aj texty tejto „adorácie“ sa nesú v tomto duchu.

... k večierni, hoc má niečo viac ...

Aj napriek tomu, že sa počas nej fyzicky vonku stmieva (liturgia vopred posvätených

darov sa slávi výlučne večer), prichádza úplne iné, dokonalé svetlo. Najprv sa spieva hymnus Kristovi, novému Svetlu sveta: „Svetlo tiché, svätej slávy, nesmrteľného Otca nebeského, svätého, blaženého, Ježišu Kriste, ...“

O chvíľu neskôr kňaz po čítaní z knihy Genesis, vezme sviecu a kadidlo, postaví sa pred oltár tvárou na východ a zvolá: „Premúdrost'. Stojme úctivo!“ Potom sa otočí smerom k ľudu a, držiac sviecu s kadidlom, trikrát žehná ľud slovami: „Svetlo Kristovo osvecuje všetkých!“ Ľud robí tri veľké poklony po každom žehnaní - padá na kolená a čelom sa dotýka zeme.

... k svätému prijímaniu, hoc má niečo viac ...

Kristus prítomný pod spôsobom chleba tróni na oltári, no v skutočnosti túži tróniť v našich srdciach. Neprišiel na svet, aby jeho trónom bola zlatá miska alebo zlatá monštrancia. My máme byť jeho trónom, my máme byť jeho monštranciou, my máme byť jeho oltárom. Všetci sme rovnako nehodní, a predsa všetci sme k tomu povolani; všetci sme si rovní pred Kristom, naším Kráľom. A pred touto úlohou padáme ustavične na kolená.

Liturgia vopred posvätených darov nás volá padať na kolená a neustále sa modliť k Bohu, či je to kňaz, alebo veriaci ľud, lebo všetci sú jedno. V jednej časti kňaz s kadidlom v ruke pred Eucharistiou položenou na oltári spieva pieseň „Moja modlitba ...“, zatiaľ čo ľud kľučí. A potom sa akoby zotiera to „privilégium“ kňaza, on padá na kolená, ľud vstáva a ľud

opakuje tento refrén po kňazovi. Potom kňaz vstane, prejde k pravej strane oltára a okiada ho, spievajúc druhú slohu: „Pane, k tebe volám, počuj ma, ...“ Ľud znova kľáčí, kým kňaz spieva, a potom sa znova vymenia úlohy.

Toto sa opakuje štyrikrát pri každej strane oltára. Melódie kňaza a ľudu sú rozdielne. Ale keď je kňaz znova na mieste pred oltárom, kde začínal pieseň, tu sa teraz akoby spájal so svojím ľudom. Kňaz stojac zaspieva prvú časť: „*Moja modlitba nech sa vznáša k tebe, ako kadidlo...*“, potom si kľáká a ľud vstáva a zaspieva druhú časť: „*...a pozdvihnutie mojich rúk, ako večerná obeta*“, no už tou istou melódiou. Kňaz a ľud sú tie isté ústa plačúceho a volajúceho Adama. Potom robia všetci tri veľké poklony.

Keď sa slávenie končí, človeku je ľúto, že je tomu už koniec, že toho nebolo viac. No melódiu, pocit, ľahkosť a Krista si každý odnáša so sebou domov.

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Erasmus+ alebo Učítelia sa učia

Naša piaristická škola sa už roky zapája do programu Európskej únie Erasmus. Je určený na podporu vzdelávania, mládeže a športu. Môžu sa doň zapájať študenti stredných a vysokých škôl, učítelia, vychovávatelia a tí pracovníci v školstve alebo rôznych organizáciách, ktorí pracujú s mládežou.

V rámci programu sú poskytované granty na študijné pobyty alebo rôzne vzdelávacie kurzy v krajinách Európskej únie. Vďaka schváleniu našich projektov sa naši učítelia mohli zúčastniť kurzov v rôznych krajinách Európy. Mali tak možnosť získať nové poznatky, stretnúť sa s učiteľmi z iných krajín a komunikovať v cudzom jazyku. Všetko to potom využívajú vo svojej práci, vyučovaní detí a prispievajú

tak k zlepšovaniu vyučovacieho procesu v našej škole.

V súčasnosti máme rozbehnutý projekt „Od vízie k realizácii“ ešte z roku 2020, ktorý sa v dôsledku pandémie a opatrení s ňou súvisiacich preniesol až do tohto roku. Zároveň začneme s realizáciou nového projektu, ktorý nám bol schválený nedávno.

Anna Gondová

Novinky z piaristickej školy

Karneval v triedach

Hoci Popolcová streda bola začiatkom mesiaca, fašiangy sa stihli osláviť. Pani učiteľky a žiačky a žiaci základnej školy zažili vyučovanie v maskách. Na chodbách sa objavili princezné, piráti, športovci, víly, ale aj indiáni.

Turisti z 1.G

Študenti zo západného Slovenska mali prázdniny ako poslední. Žiaci 1.G ich využili aktívne. Rozhodli sa vystúpiť na najvyšší vrch v okolí - Vtáčnik - a na kalváriu v Nitre.

Sobotná školička

V poslednú marcovú sobotu sa konala Sobotná školička, tradičné zábavno-edukačné stretnutie pre predškolákov. Deti sa tu oboznámili so školským prostredím a riešili rôzne úlohy (strihali, vyfarbovali, pracovali s interaktívnou tabuľou).

Kvarta nacvičuje na venček

Kvartáni z Piaristickeho osemročného gymnázia v Prievidzi v priebehu desiatich týždňoch absolvujú kurz spoločenských tancov, kde sa naučia tancovať desať základných spoločenských tancov (Viedenský valčík, Anglický waltz, Tango, Quickstep, Foxtrot, Cha-Cha, Samba, Jive, Rumba a Pasodoble).

Modlitby za mier

Vojnový konflikt blízko našich hraníc, ktorý už dlhšiu dobu zamestnáva naše mysle, zmobilizoval na našej škole deti, učiteľov a aj niektorých rodičov k modlitbovej akcii. Deti zo 6. A sa s pomocou pani učiteľiek postarali, aby myšlienky a túžby detí boli nielen v mysliach, ale aj zhmotnené do napísaných prosieb za mier a pokoj pri obraze Matky Božej. Deti sa tak celý týždeň stretávali a zdieľali svoje povzbudenie a nádeje na ukončenie vojny. Dohromady deti vyjadrili 375 prosieb za mier, pokoj vo svete.

Krížové cesty v družine

Vo štvrtky popoludní sa počas Pôstu deti z družiny zúčastňovali krížových ciest s pátrom Jankom - či už v kostole, alebo v prípade dobrého počasia aj na školskom dvore. Modlili sa za deti na celkom svete, najmä za tie, ktoré trpia (vojna, hlad, ťažká práca). Veria, že im tým vyprosili čo i len malú pomoc, ktorá im uľahčí ich údel.

Pripravil: Mário Orság, foto: archív školy

Fašiangové vyučovanie v maskách

Kvartáni absolvujú kurz spoločenských tancov

Deti z družiny absolvovali krížové cesty s pátrom Jankom v kostole alebo na školskom dvore

Zo zápisov farskej kroniky - I. časť

V 12 pokračovaniach nasledujúcej rubriky si spomenieme na niektoré udalosti prievidskej farnosti, ktoré boli do farskej kroniky zapísané v príslušnom mesiaci počas uplynulých 100 rokov.

- **20. apríla 1921** podpísal prísahu a vykonal vyznanie viery nový prievidský farár a starosta Anton Miššuth.
- **11. apríla 1948** bol kapitulským vikárom Danielom Briedoňom inštalovaný za nového farára Viliam Fed'vereš.
- **3. - 10. apríla 1949** boli v našej farnosti ľudové misie pod vedením pátrov redemptoristov. Počas nich sa vyspovedalo 2 317 dospelých a 712 školských dietok.
- **22. apríla 1952** boli Miestnym národným výborom prevzaté cirkevné matricy. Celkovo bolo prevzatých 7 matric, z nich najstaršia z roku 1705.
- **1. apríla 1965** odišiel do dôchodku Jozef Chura, správca piaristického kostola a bývalý provinciál piaristov na Slovensku.
- **1. apríla 1970** bol za nového správcu fary a okresného dekana menovaný Jozef Kliman.
- **11. apríla 1972** boli z nariadenia ONV odvezené do charitného domova v Slovenskej Lupči 3 reholné sestry z kongregácie Dcér božskej lásky, ktoré žili v Prievidzi v prenajatom byte.
- **Do 12. apríla 1973** boli počas dvoch týždňov uzavreté všetky kostoly v okrese pre nebezpečie nákazy slintačky zvierat.
- **Začiatkom apríla 1975** boli vo farskom kostole odstránené mrežky, ktoré oddeľovali hlavný oltár od ostatnej časti svätejne. Tiež bola odstránená kazateľňa a menza na bočnom oltári Lurdskej Panny Márie ako aj Božského Srdca.
- **13. apríla 1975** vysluhoval biskup Jozef Feranec sviatosť birmovania. Birmovancov bolo 485.
- **1. apríla 1990** bol za dekana a farára menovaný Martin Čabák. V ten istý deň odišiel do dôchodku trvalý diakon 71-ročný Ján Farbiak.
- **15. apríla 1990** sa vo farskom kostole uskutočnila mládežnícka akadémia z príležitosti návštevy Sv. Otca Jána Pavla II. v Bratislave (22. apríla 1990). Stretnutia so svätým Otcem sa zúčastnilo množstvo prievidských farníkov.
- **22. apríla 1990** bola zavedená každonedeľná sv. omša pre deti.
- **7. apríla 1991** sa začalo s prácami na generálnej oprave farského kostola. V tom istom mesiaci sa začali vybavovať povolenia na prístavbu kostola vo Veľkej Lehôtke.
- **18. apríla 1996** prebehlo rokovanie so školskou správou v Prievidzi ohľadom zriadenia cirkevnej školy.
- **9. apríla 1997** sa prievidskí veriaci s duchovnými pastiermi zúčastnili na pohrebe tragicky zosnulého pátra Jozefa Bednárika na starých Horách.
- **26. apríla 1998** bolo v piaristickom kostole a o niekoľko dní skôr aj vo farskom kostole 1. sv. prijímanie. Zúčastnilo sa na ňom spolu 455 detí.
- **14. apríla 1999** si sestričky Kongregácie Dcér Božskej Lásky pripomenuli 105. výročie narodenia zakladateľky Františky Lechnerovej.
- **Koncom apríla 1999** bol predaný bývalý Katolícky kultúrny dom (Dom osvety).
- **3. apríla 2007** sa začalo s obnovou fasády farského kostola, počas ktorej boli reštaurované maľby na jej južnej a severnej strane.
- **Od 1. apríla 2008** pokračovali aj práce na oprave lode a svätyne.

Pavol Schmidt

Čo je živé, dáva život ďalej...

Vo februári 2022 navštívil Prievidzu náš bývalý kaplán Ondrej Šmidriak. Vtedy aj vznikol tento rozhovor pre časopis Bartolomej. Koncom mesiaca už odletel na ďalšie misijné miesto.

▪ Otec Ondrej, ako ste sa dostali na misiu do Kazachstanu?

Do Kazachstanu som sa dostal prostredníctvom slovenských reholných sestier a kňazov, ktorí už na misii pôsobili. Najskôr som mal obavy, ale napokon som súhlasil a moja misia trvala dva roky. Výhodou bolo, že som mal na základnej a strednej škole ruský jazyk.

▪ Čím bolo zaujímavé miesto, na ktorom ste pôsobili?

Pôsoval som v polmiliónoch meste Karaganda, ktoré sa nachádza v strednom Kazachstane. Viac ako 70 % obyvateľstva tvoria moslimovia, takmer 20 % tvoria pravoslávni veriaci. Katolíci tvoria asi 1 % obyvateľov. Sú nimi prevažne veriaci, ktorí tam boli vyvázaní v stalinskom období, pochádzajúci z poľských a nemeckých rodín. V súčasnosti už prichádzajú do katolíckej cirkvi aj ľudia z tamojších ruských rodín.

▪ Kde ste bývali?

Býval som v diecéznom misijnom centre v okrajovej štvrti mesta Karaganda s ďalšími kňazmi zo Slovenska, z Litvy, s 2 diakonmi z Indonézie a s dvoma františkánkami zo Slovenska a z Moravy.

▪ Čo bolo vašou úlohou?

Pravidelne som spovedal a slúžil bohoslužby v kostole pri tomto misijnom centre, kde som sa tiež venoval neokatechumenátnym a modlitbovým spoločenstvám. Bol som aj správcom farnosti v 30-tisícovom mestečku Abai 40 km od Karagandy a tam som cestoval autom na svätú omšu v nedele a na sviatky.

▪ **Zažili ste v Kazachstane, ktorý je moslimskou krajinou, niečo nezvyčajné?** Je to vždy kultúrny šok, keď zo Slovenska prídete do moslimskej krajiny, pretože sa

tam neoslavujú naše kresťanské sviatky. Kazaši chodia na Vianoce a Veľkú noc do práce tak ako v iné dni a iba malá skupina kresťanov ide večer na bohoslužbu. Sviatočný čas nemá slávnostný ráz ako na Slovensku, kde sa všetko spomalí, stíši a ľudia sú doma s rodinou.

V Kazachstane ako v sekulárnej krajine nie je náboženstvo vyučované v školách. Taktiež nie je povolené cirkvám zriaďovať školy a nemocnice ani pozývať na svoje podujatia na verejnosti. Moslimov som tu spoznal ako ľudí, ktorí majú súdržné rodiny, sú otvorení pre viaceré deti, ale len veľmi výnimočne opúšťajú svoju vieru.

▪ Ako ste v Kazachstane prežívali Veľkú noc?

Minuloročnú Veľkú noc som prežil v špeciálne izolovanej nemocnici, kde som ležal s covidovým zápalom pľúc. Prvýkrát v živote som slúžil veľkonočné trojdnie na parapetnej doske okna nemocničnej izby. Obetoval som sväté omše za spolupacientov a aj za personál v skafandroch. Vedeli, že som kňaz a poprosili ma o duchovnú podporu. Využíval som na svojom mobile internetový prenos veľkonočných obradov z karagandjskej katedrály. Bez toho, že by som o niečo prosil, mi niekto z farnosti každý deň donášal teplé jedlo a ovocie na doplnenie nemocničnej stravy. Zdravotnícky personál bol ku nám, pacientom, veľmi milý a úctivý.

▪ Je rozdiel medzi veriacimi na Slovensku a v Kazachstane?

Na bohoslužbách je len málo ucelených rodín. Ľudia bez duchovnej podpory vlastnej rodiny nachádzajú podporu u spolufarníkov a vo farských spoločenstvách. Farníci boli veľmi vďační za kňazskú službu

a oproti Slovensku boli ľahšie formovateľní - viac túžili po duchovných impulzoch. Často si tiež pýtali kňazské požehnanie. Pred každou sv. omšou je hodinová adorácia, ktorá slúži na stíšenie sa a vnútorné naladenie sa pred bohoslužbou. Po bohoslužbe sa Kazachovia radi porozprávajú vo farských priestoroch pri čaji. V Kazachstane som mal dojem, že veriaci sú v menšej miere pasívnymi divákmi na náboženských obradoch. Sú viac zapojení do formačných stretnutí a sú otvorenejší pri osobných zdieľaniach. Väčšina farníkov je zapojených do života vo farnosti, napríklad pri liturgii, pripravujú formačné stretnutia pre záujemcov, upratujú kostol a pastoračné priestory, praktizujú modlitby príhovoru podľa potreby a záujmu iných farníkov.

▪ **V čom je iná pastorácia v Kazachstane ako na Slovensku?**

V mnohom. Zdôraznil by som potrebu osobnejšieho prístupu a zvýraznenia oslobodzujúceho a zachraňujúceho evanjelia pred moralistickým škatuľkovaním. Páčili sa mi tam 3 mesiace trvajúce formačné kurzy pre dospelých. Stretnutia prebiehali každý týždeň a dávali možnosť pokračovania v malom spoločenstve. Farníci na tieto kurzy volali napríklad svojich známych či spolupracovníkov, či by nechceli spoznať viac kresťanstvo. Tieto Alfabkurzy, biblické semináre a neokatechumenátne

katechézy bývajú vo farnosti na jar a na jeseň. Na daných stretnutiach je možnosť sa viac za seba modliť a osobnejšie sa zdieľať. Poukazujú na to, že na rozvíjanie duchovného života nestačí len svätá omša a dost'. Keď boli počas pandémie zatvorené kostoly, mnohí veriaci ostali ochromení a nerozvíjali to, čo mohli, v domácom prostredí. Samozrejme, že svätá omša je prameňom a vrcholom kresťanského života, no okrem nej je tiež potrebné čítať Sväté písmo a náboženskú literatúru, modliť sa osobne aj spoločne, nezostať pasívnymi v prejavoch solidarity.

▪ **V čom vidíte inšpiráciu pre Slovensko?**

Dnes sa na Slovensku mnoho veriacich sekularizuje. Všetci sme pozvaní byť misionármi a svedčiť o tom, že život človeka bez poznania a skúsenosti Božej lásky je ochudobnený. My na bohoslužbách nie sme tí dokonalí, ale sme si vedomí, že sme sa tu zišli ako hriešnici, ktorí sú vykúpení krvou Krista a znovu a znovu kriesení jeho láskou. Inšpiráciou na takýto pohľad je evanjeliové podobenstvo o farizejovi a mýtnikovi. Neprichádzame sa na bohoslužbu utvrdiť, že sme lepší ako tí druhí, ale prichádzame ako hriešnici a sme vďační, že Boh nás prijíma takých, akí sme, keď v Ježišovom mene vyznávame svoje hriechy a prosíme o jeho milosrdenstvo a dary Ducha Svätého.

▪ **Čo vám osobne dala skúsenosť z misie?** Pomohla mi učiť sa byť súčasťou kultúry ľudí, ktorí ma obklopujú - viac im načúvať, vážiť si každé stretnutie, každého človeka v jeho jedinečnosti, neignorovať nijaký telefonát či správu. Vo formácii som sa učil viac zdôrazňovať kerygmu - jadro evanjelia ako radostnej zvesti o milosrdnej Božej láske a jeho vynaliezavosti pre jeho záchranu. Pre seba i pre druhých som podčiarkoval: Boh ťa miluje aj v твоjich pádoch, je nádejou v твоjich problémoch a nejasnostiach a si ochudobnený, keď ho bližšie nepoznáš.

▪ **Čím sa líši bežný deň kňaza na misii v porovnaní s kňazskou službou na Slovensku?**

Vzhľadom na menší počet ľudí sa im kňaz môže osobnejšie venovať a tiež má viac priestoru pre osobný duchovný život a vzdelávanie.

▪ **Chýbalo vám niečo zo Slovenska?**

Chýbali mi moji blízki, spolubratia v kňazstve, priatelia a príbuzní, keďže som mal s nimi obmedzený kontakt. Na druhej strane som sa vrátil na Slovensko s novými očami, akoby s väčším nadhľadom a lepším rozlišovaním medzi podstatnými a nepodstatnými vecami. Ešte v kňazskom seminári nám kardinál Tomko hovoril, aby sme sa, keď raz budeme

diecéznymi kňazmi, nebáli služby v misiách. Prízvukoval, že ak venujete nejaký čas misiám, Boh vás za to štedro požehná. Zdôrazňoval, že každý kňaz je vysvätený pre celý svet, nie len pre malú oblasť či jednu diecézu.

▪ **Momentálne ste už na misii v Rusku, kam vás počas vašej misie v Kazachstane pozval novosibírsky biskup. Aké máte prvé skúsenosti?**

Prvé skúsenosti sú poznačené pohostinnosťou tunajších veriacich a ich vďačnosťou za kňazskú službu, hoci som dostal od Ruskej federácie zatiaľ len časovo obmedzené vízum na niekoľko mesiacov. Moje nové pôsobisko - mesto Barnaul - je vzdialené 5 000 km zo Slovenska. Už niekoľko rokov tu pôsobia dvaja poľskí kňazi z neokatechumenátneho hnutia. Mesto má viac ako 600-tisíc obyvateľov a nachádza sa v novosibírskych oblastiach.

Asi 150 km od mesta Barnaul sa nachádza asi 200-tisícové mesto Bisk, kam každý víkend dochádzam slúžiť sväte omše. V blízkosti mesta Bisk sa nachádzajú Altajské hory, ktoré pripomínajú výškou vrcholov, rozlohou a čistotou prírody európske Alpy. Vzhľadom na súčasnú situáciu sa s tunajšími farníkmi často modlíme za mier na celom svete. Vojna je totiž vždy zlom a krachom, za ktorý trpí Boží

ľud. Preto zvlášť vyprosujeme Ducha Svätého pre predstaviteľov Ruska a Ukrajiny a pripájame sa k Svätému Otcovi, ktorý na prosby Panny Márie z Fatimy zasväcuje obe krajiny jej Nepoškvrnenému Srdcu.

▪ **Čo by ste chceli odkázať čitateľom Bartolomeja?**

Predovšetkým sa teším, že tento časopis, na tvorbe ktorého som sa kedysi ako kaplán v Prievidzi podieľal, je stále krásnou inšpiráciou pre rozvíjanie duchovnosti a spolupatričnosti katolíkov v Prievidzi. Veľmi rád spomínam na Prievidzu, na môj prvotný kňazský zápal a mladícku horlivosť, keďže som sem prišiel rok po svojej vysviacke ešte v rámci nadšenia 90-tých rokov zo znovuzískania náboženskej slobody. V tých rokoch ešte neexistovala farnosť Prievidza - Zapotôčky a o to viac sme mali vo farnosti rôznorodé aktivity a stretnutia zvlášť s deťmi a mládežou. Živo si spomínam, ako ma obohacovalo, keď som videl veľa ľudí ochotných vnímať prievidzskú farnosť ako svoju duchovnú rodinu. Cirkev pozostáva z farností a rodín a je povolaná byť školou spoločenstva. V Duchu Ježišovho nového prikázania o vzájomnej láske sa ľudia v cirkvi navzájom úprimne otvárajú a vo svojej rôznorodosti navzájom prijímajú a tvoria vzťahy založené na spolupatričnosti v Kristovom

Duchu. Treba si osvojiť princíp, že všetci skutoční učeníci Ježiša Krista sú zároveň jeho misionármi.

Čo je živé, dáva život ďalej. Čo nedáva život ďalej, to je mŕtve, to sa nezdieľa, ale ostáva uzavreté samo do seba. Nech teda oživujúci Duch vzkrieseného Krista, ktorý už premohol ducha tohto sveta, aj cez nás napomáha víťaziť dobru nad zlom, pravde nad lžou, nádeji nad malomyseľnosťou a láske nad nenávisťou.

Za rozhovor ďakujú
Anka G. Vavrová a Žofia Hakošová

Foto: archív Ondreja Šmidriaka

Ondrej Šmidriak - pochádza zo Zvolena, kde po základnej škole absolvoval aj tájomšie gymnázium. Potom študoval na Teologickej fakulte v Bratislave. Za kňaza bol vysvätený v roku 1993 v Mariánskej bazilike na Starých Horách. Neskôr absolvoval doktorandské štúdium pastorálnej teológie v Olomouci a v Košiciach. Ako kňaz pôsobil vo Vrútkach, v Prievidzi, v Žiari nad Hronom, v Hornej Vsi, vo Vyhniach, v Krupine a v Sklabinej, ako aj na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Zastával tiež funkciu tajomníka Sekcie pre mládež Konferencie biskupov Slovenska. V rokoch 1994 - 1995 bol jeden a pol roka kaplánom v Prievidzi. Zapájal sa viac rokov aj do relácie Nevážne Vážne v Beta rádiu a slúžil sväté omše pre mládež Prievidzského a Bojnického dekanátu v kaplnke na Bojnickom zámku. Na internete je možnosť pozrieť si s otcom Ondrejom viaceré relácie, stačí si do youtube.com zadať ako vyhľadávacie heslo jeho meno.

Veľké veci

Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho radosť.

Žalm 126 je radostná modlitba žalmistu, ktorý si v mene celého Izraela pripomína skúsenosť záchrany. V žalme sa ospevuje návrat Izraela zo zajatia, ktorý je radostný nielen preto, že sa Izrael vracia do svojho domova, ale predovšetkým preto, že nestratil svoje spojenie s Pánom.

Tento žalm mohli spievať pútnici a aj tí, čo vítali sprievod pútnikov, vystupujúcich do Jeruzalemského chrámu pri príležitosti rôznych sviatkov. V speve mohli vyjadrovať každodennú skúsenosť z tarchy práce, keď tvár niekedy poznačia slzy, napr. keď sa s námahou seje, čo možno bude neužitočné a povedie k neúspechu. Keď však nastane čas bohatej a radostnej žatvy, príde k poznaniu, že tá bolesť sa stala plodnou. Spev žalmu sa tak zrazu stáva veľkou lekciou o tajomstve plodnosti a života, ktoré môže v sebe obsahovať utrpenie. Tak ako povedal Ježiš pred svojím utrpením a smrťou: „Ak pšeničné zrno nepadne do zeme a neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu.“ (Jn 12,24)

Snívam...

Poznáte notoricky známe slová Martina Luthera Kinga ml. z roku 1963: „I have a dream!“ Tieto Kingove slová, ktoré znamenajú: „*Snívam...o rovnosti všetkých ľudí.*“ v danej dobe zneli nereálne, no po rokoch sa v USA stali skutočnosťou.

To privádza modliaceho sa k nádejnému jasotu. Ide totiž o situácie naplnené Pánovou priazňou, ktoré sa v dejinách Izraela prejavovali opakovane. Ako prichádza sezónna záplava a spôsobuje, že suché riečiská Negevu sú znova naplnené vodou, Ž 126 je modlitbou za skutočnú obnovu ľudu, za návrat do pôvodného stavu vo forme poézie, používajúcej vzťah medzi plačom a sadením a zberom žatvy a smiechom. Kontrast medzi slzami a smiechom reprezentuje hľadanie a očakávanú zmenu. V žalme sa kladie silný dôraz na neustály pohľad Božieho ľudu späť do minulosti na

Pánove činy a pripomenutie si predchádzajúcich slávnych a šťastných čias. Pri tom sa oživenie spomienky môže spájať s aktuálnou prosbou k Pánovi, aby si počínal obdobne nápomocne, najmä v nových náročných situáciách, v prospech prosiacich ako v minulosti.

Uskutočnená Pánova obnova Sionu podľa žalmistu potrebuje završenie v obnove Božieho ľudu. Pamäť pomáha oživiť šťastné spomienky z minulosti v nádeji, že Pán v prítomnosti obnoví ľud. Veľmi siné sú rozpomienky na „staré časy“ i presvedčenie, že neskutočné sa môže stať skutočnosťou ako kedysi, tak aj dnes, vďaka Pánovi.

Boh je pripravený

Boh tak, ako je pripravený zachrániť svoj ľud, dokonca jeho situáciu ešte vylepšiť a obohatiť, je pripravený napomôcť obnove svojho ľudu. Práve toto sa udialo napr. Jóbovi, keď mu Pán znovu dal všetko. Ba dokonca všetko znásobil a zahrnul ho ešte väčším požehnaním.

Toto zakúsil aj izraelský ľud, keď sa vrátil do svojej vlasti z babylonského zajatia. Vskutku, návrat z exilu je obrazom akéhokoľvek spásanosného Božieho zásahu, pretože pád Jeruzalema a deportácia do Babylonskej ríše boli pre vyvolený ľud devastujúcou skúsenosťou nielen v politickom a sociálnom zmysle, ale aj v náboženskom a duchovnom zmysle. Strata zeme, koniec dávidovskej monarchie a zničenie chrámu sa zdali byť popretím Božích prisľúbení, a ľud zmluvy, roztratený medzi pohanmi, si s bolesťou kládol otázky o Bohu, ktorý ako keby zanevrel na svoj ľud.

Preto je koniec exilu a návrat do vlasti

akoby úžasným návratom k viere, dôvere a spoločenstvu s Pánom. Toto je tým „obnovením osudu Sionu“, ktoré zahŕňa aj obrátenie srdca, odpustenie, obnovené priateľstvo s Bohom, uvedenie si jeho milosrdenstva a znovuoobnovenie možnosti chváliť ho s jasotom. Cudzíe národy, a neskôr aj sám Izrael uznal, že návrat domov z exilu sa udial vďaka tomu, že s nimi bol Pán. Toto je poukázanie na privilegovaný vzťah Izraela so svojim Pánom, ktorý nachádza svoj vrchol v oslave mena Emanuel, teda „Boh s nami“, ktorým bol nazývaný Ježiš.

Žalm nás provokuje, aby sme vyjadrili vďačnosť Bohu za to, že je s nami za každých okolností. Mali by sme sa preto stať pozornejšími na dobrá, ktoré dostávame od Boha, lebo často sme pozornejšími na problémy či ťažkosti.

Daj vrátiť sa, Pane, našim zajatcom

Táto prosba zo žalmu je zaujímavá a je ju ťažšie jednoznačne vysvetliť. Žalm neprezrádza žiadne konkrétne historické súvislosti tejto žiadosti, preto sa možno domnievať, že prvá vlna navrátilcov tu prosí o privedenie zvyšku ľudu za nimi. Tí, ktorí už boli vo svojej krajine, mysleli na tých, ktorí boli ešte stále v zajatí. Všetci mali dvere otvorené, aby sa vrátili. Niektorým bránil strach a radšej zostali vo vlastnom pohodlí (hriechu), ako by podstúpili ťažkú cestu späť. Dá sa povedať, že mnohí uprednostnia svoje súčasné pohodlie pred večnou spásou.

Veľká radosť

Hoci v historickom zmysle tento žalm hovorí o radosť židovského národa, ktorý sa po sedemdesiatich rokoch vrátil z babylonského zajatia, v typologickom zmysle ho možno aplikovať na všetky budúce národy, ktoré Boh vyslobodí zo zajatia. Žalm teda možno chápať podľa Tyconia ako prorocko a útechu pre ľudí všetkých čias, na ktorých sa vzťahujú slová žalmu: *Veľké*

veci urobil s nimi Pán. Sú to prorocké slová o vernosti Boha voči každému, kto sa k nemu obráti a požiada ho o pomoc. Žalm nás učí, že vo svojej modlitbe musíme byť vždy otvorení pre nádej a pevní vo viere v Boha. Naše dejiny, hoci často poznačené bolesťou, neistotami, pochybnosťami, momentmi krízy, sú dejinami spásy. V Ježišovi sa každé naše zajatie končí a každá slza je osušená, v tajomstve jeho kríža, jeho smrti premenenej na život ako zrnko obilia, ktoré puká v zemi a stáva sa klasom.

Všetci, ktorí chcú nábožne žiť v Kristovi, nutne zakúšajú vo svojom živote prenasledovanie. Námahy, ktoré podstupujeme v snahe čestne žiť, sú často príčinou našich slz. Tak ako je čas plakať, rovnako je aj čas siať. Skutky lásky, ktoré v tomto živote uprostred utrpení preukazuje svojim bližným, sa budú rovnať radosti prežívanej vo večnosti. Tam budú korunou dobrých skutkov ovenčení tí, ktorí nábožne a s úprimným srdcom pracovali uprostred tohto sveta na Božej roli.

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

Bibliografia: Komentáre k Starému zákonu - Žalmy 120-150, Dobrá kniha Trnava 2021.

Obava z veľkých vecí

Možno každý z nás túži urobiť nejakú veľkú vec. Málokoho by však napadlo, že v nás môžu byť aj skrytí sabotéri, ktorí nám bránia chcieť úspech. Čo to môže byť?

Napríklad strach z toho, že nie som dost dobrý. Niekedy sa ľudia obávajú, že nie sú takí dobrí ako ostatní ľudia vo svojom odbore. Môžu sa obávať, že nesplnia očakávania alebo že ostatní zistia, že na danú výzvu nie sú pripravení.

Táto skúsenosť sa najčastejšie označuje ako syndróm podvodníka. **Syndróm podvodníka** zahŕňa pocity malej sebadôvery, ktoré v človeku pretrvávajú napriek jeho vzdelaniu, skúsenostiam a úspechom. Zatiaľ čo iní chvália jeho talent, on pripisuje svoje triumfy náhode a šťastiu.

Máme **strach aj z kritiky**. Bojíme sa, že budeme vysmíati, ak sa nejakým spôsobom dáme do popredia.

Ďalej je tu **strach zo zmeny**. Žijeme rutinou a máme tendenciu báť sa všetkého neznámeho. Zmena je však život a kto sa jej bojí, nežije, iba prežíva.

Niekedy sa bojíme aj toho, že **stratíme priateľov**. Keď sa nám darí, rastieme. A v niektorých prípadoch to znamená ísť ďalej. Výsledkom môžu byť vzťahy, ktoré nás už neuspokojujú.

Ďalším dôvodom, prečo sa ľudia boja úspechu, je to, že vytvára nové štandardy a očakávania a ľudia sa obávajú, ako ich zvládnu. **Strach z úspechu je o strachu z tlaku a zo zodpovednosti**.

Ako môžete zistiť, že sa nachádza aj vo vás? Tu je niekoľko príkladov stratégií, ktoré používate, keď máte strach z úspechu:

- Ak sa bojíte úspechu v práci, môžete mať tendenciu vyhýbať sa príležitostiam. Držíte sa pozície, ktorá je pod vaše schopnosti.
- Môžete sa čiastočne vedome sabotovať, aby ste neboli uznaní alebo povýšení, napríklad tým, že pridete neskorro alebo budete robiť nedbalú prácu.
- Môžete tiež mať tendenciu vyhýbať

sa komplimentom alebo chvále; buď sa takýmto situáciám úplne vyhýbate, alebo sa rýchlo snažíte presunúť konverzáciu späť na druhú osobu.

- Môžete sa rozhodnúť stretať sa len s ľuďmi, o ktorých viete, že pre vás nebudú výzvou ani vás nenútiť robiť veci lepšie alebo zlepšovať sa.

Strach z úspechu sa vo vás mohol vyvinúť niekedy dávno, keď ste sa o niečo pokúšali a neuspeli ste alebo vás vysmiali. Treba však pamätať na to, že odvtedy ste sa v mnohom zmenili a zlepšili. Ak niečo chceme, nedajme sa zastrašiť, pretože šťastný je len človek, ktorý naplno využíva všetky svoje schopnosti!

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy

Foto: Silvia Kobelová

Ako prežívate súčasné dianie vo svete?

- **Julo:** „Ťažko sa k tomu vyjadriť. Keď sa nedohodnú veľmoci, potom zomierajú deti a obyčajní ľudia pre hlúposť politikov bez pokory.“
- **Katka:** „Všímate si to klamstvo agresora?“
- **Júlia:** „Než o tom neustále diskutovať, ľudia by mali vziať do ruky ruženec a modliť, postiť sa a hlavne by sa mal každý zasvätiť Panne Márii i celú svoju rodinu takto: ‚Panna Mária, zasväcujem ti seba a celú moju rodinu tvojmu Neпоškvrnenému Srdcu.‘“
- **Markéta:** „Nedokážem s tým pohnúť. Iba plačem a modlím sa, keď vidím tie nevinne trpiace deti.“
- **Martin:** „Viem, o čo ide. Dúfam, že sa budú ľudia v Európe a na Ukrajine viac modliť a dosiahne sa na Ukrajinu trvalejší mier.“
- **Marta:** „Je to katastrofa! Modlíme sa za mier. Nič iné nám nepomôže, len sa vrátiť k Pánu Bohu. Chýba pokora a skromnosť.“
- **Erik:** „Vojnu na Ukrajine vnímam ako vojnu dvoch mocností, ktoré si svoje vzájomné problémy riešia mimo svojho územia a jediný, kto na to doplatí, sú európske štáty vrátane Slovenska. Záujmom Slovenska je modliť sa o čo najskoršie ukončenie tejto vojny.“
- **Zuzka:** „Snažím sa na to pozerat' z Božej perspektívy a tak si zachovať vnútorný pokoj, s výhľadom na perspektívu Neba, kde je plnosť radosti a pokoja v spoločenstve s mojím Otcom a mojimi drahými, ktorí ma tam už predišli.“
- **Peter:** „Prežívam to so znepokojením. Som rozčarovaný z toho, že v súčasnej dobe, s toľkými technickými vymoženosťami, sú ľudia schopní sa zabíjať. Je to choré!“
- **Pavol:** „Vnímam to ako dlhotrvajúci úpadok ľudstva. Alebo skôr politických elít sveta.“
- **Dominika:** „Je veľmi ťažké to vôbec sledovať, lebo všetci vnímame tie ľudské tragédie s bolesťou. A zároveň aj s obavou, čo by ešte z tohto vojnového konfliktu mohlo vzísť pre východnú Európu a svet. A popritom strácam dôveru v riadiace organizácie a svetových lídrov.“
- **Terezka:** „Súčasné dianie prežívam emočne, niekedy až priveľmi empaticky. Dostala som sa do bodu, kedy rýchlo preskrolujem telefón, len aby som nevidela informácie o ďalšom bombardovaní.“
- **Mária:** „Je mi veľmi ľúto, že trpia nevinní ľudia. Modlím sa za čo najskoršie ukončenie vojny. Modlitba má veľkú silu a aj sami Ukrajinci hovoria, že cítia silu našich modlitieb. Ruženec je tá najsilnejšia zbraň! A tiež sa snažím pomáhať ako viem. Verím, že vojna sa onedlho skončí.“
- **Ľudka:** „Je úžasné vidieť, ako sa všetci spájajú v pomoci Ukrajincom. Je to naozajstný ekumenizmus. Takto by to malo byť.“
- **Michal:** „Súčasné obdobie prežívam predovšetkým v znovuuvedomovaní si, aká dôležitá je naša modlitba za pokoj a mier vo svete. Reálne si bežný človek uvedomí, že iba zo svojho ľudského postavenia nič nemôže, ale svojou modlitbou môže robiť zázraky.“

„V tomto čase strachu a neistoty nás náš Pán naďalej pozýva, aby sme šli vpred a hlásali našu vieru v jeho milosrdenstvo, v jeho nežnosť a v jeho obrovskú lásku: ‚Máme kotvu: v jeho križi sme boli zachránení. Máme kormidlo: v jeho križi sme boli vykúpení. Máme nádej: v jeho križi sme boli uzdravení a objatí, takže nikto a nič nás nemôže odlúčiť od jeho vykupiteľskej lásky.‘“ (Pápež František 19.3.2022)

Pripravili: Anna Galová a Elena Cagáňová

Na otázky nám odpovedá
zástupkyňa materskej
školy Anna Kotianová.

1

Prečo sa piaristi okrem základnej školy, gymnázia a SOŠ rozhodli prevádzkovať aj materskú školu?

Materská škola bola zriadená ako posledná zložka Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi v roku 2012. Zároveň je to jediná piaristická materská škola na Slovensku.

Otvorenie našej materskej školy vychádzalo z prirodzeného záujmu rodičov o kresťanskú výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku v Prievidzi a okolí. Naši škôlkari po absolvovaní povinného predškolského vzdelávania plynule prechádzajú do Piaristickej základnej školy.

2

S čím môžu rodičia v rámci piaristickej materskej školy rátať?

Rodičia môžu rátať s priateľským, empatickým a otvoreným prístupom zamestnancov materskej školy, ktorí zároveň ponúkajú kvalitnú tvorivú výchovu a vzdelávanie. Radi sa spolu stretávame v priestoroch škôlky na besiedkach spojených so svätou omšou priamo v našej triede; na tvorivých popoludniach, kde si vytvárame adventné vence či na spoločných výletoch. A samozrejme, rodičia by mali počítať s tým, že ich deti nebudú chcieť chodiť zo škôlky domov. (Úsmev.)

3

Čím je táto materská škola v porovnaní s ostatnými výnimočná?

Materská škola je charakteristická svojou rodinnou atmosférou, podobne ako aj ostatné zložky našej spojenej školy. Každé dieťa tu nájde svoj priestor, aby sa cítilo výnimočné. Na deti sa snažíme pozerat' očami sv. Jozefa Kalazanského, ktorý v každom dieťati videl Krista. Neoddeliteľnou súčasťou škôlkarského života sú pravidelné katechézy s pátrom Jankom Hríbom, ktorý sa venuje našim predškolákom. Významným benefitom je aj úzka spolupráca so školskou špeciálnou pedagogičkou a školskou psychologičkou.

Naša škôlka je naša rodina, v ktorej sa vzájomne obohacujeme, modlíme sa jeden za druhého a učíme sa dávať si nekonečne veľa šancí na polepšenie, lebo aj Ježiš nás každú minútu pozýva žiť život s ním.

Piaristická materská škola F. Hanáka
v Prievidzi

ZÁPIS DO MATERSKEJ ŠKOLY

NEZABUDNITE SI PRINIEŠŤ

- Žiadosť o prijatie dieťaťa do MŠ podpísaná oboma rodičmi
- Potvrdenie od lekára
- Dotazník k zápisu

TERMÍN ZÁPISU: 9. - 10. 5. 2022
12:30 - 15:30

MIESTO ZÁPISU: PRIESTORY MŠ

NEMÔŽETE PRÍSŤ OSOBNĚ?

Pošlite svoju žiadosť poštou alebo kuriérom na adresu materskej školy, rozhoduje dátum prijatia na pošte.

E-mailom alebo odoslaním naskenovaného tlačiva prostredníctvom e-mailu, rozhoduje čas a dátum odoslania žiadosti.

www.piaristi-pd.sk

PIARISTICKÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA F. HANÁKA
V PRIEVIDZI

zápis do 1. ročníka
podaním elektronickej prihlášky
od 1. do 30. apríla 2022

viac informácií na
www.piaristi-pd.sk

Na otázky nám odpovedá
zástupkyňa základnej
školy Alica Verešová.

Za odpovede ďakuje
Petra Humajová.

Spomedzi všetkých zložiek súčasnej piaristickej školy má základná škola najdlhšiu tradíciu. Aké boli okolnosti jej vzniku?

Brány piaristickej základnej školy sa otvorili po zmene politického režimu v septembri školského roka 1993/94. Prvým riaditeľom a obnoviteľom školy bol páter Ján Lichtner. V tomto školskom roku je 85 detí v dvoch prváčkych a v dvoch druháčkych triedach.

Už od začiatku bola škola v porovnaní s vtedajšími štátnymi školami iná, mala zaujímavý farebný interiér, školské rádio Žabka, televíziu

Žabka i časopis Žabka, školský spevácky zbor Rosnička. Niesla v sebe tvorivého ducha, ktorého nositeľom bol predovšetkým páter Ján so svojimi učiteľmi, ale aj deťmi.

Škola vychádzala z koreňov v dávnej minulosti, pretože piaristické školstvo sa rozvíjalo od roku 1666, keď do Prievidze prišli pátri piaristi na pozvanie grófký Pálfyovej. Priniesli sem myšlienku zakladateľa Rehole piaristov sv. Jozefa Kalazanského, ktorý založil v roku 1597 prvú bezplatnú školu v Európe - prvú otvorenú prístupnú ľudovú školu, ktorá otvorila cestu k vzdelaniu aj pre chudobných.

Prečo by ste rodičom odporučili práve prvý stupeň piaristickej ZŠ?

Pridanou hodnotou našej školy je príjemná rodinná atmosféra, krásna zrekonštruovaná historická budova v centre mesta, bezpečné prostredie. Deti počas vyučovania i bohatej mimoškolskej činnosti rozvíjajú svoje talenty, osobnosť. Na 1. stupni sa deti od 1. ročníka stretávajú s anglickým jazykom. Jazykové zručnosti si tiež rozvíjajú metódou CLIL - po anglicky hovoria i na prírodovede, výtvarnej výchove, matematike. Novinkou je tiež využívanie Hejného metódy na hodinách matematiky, pomocou ktorej sa žiaci učia rozmýšľať.

Čo oceňujú rodičia žiakov na druhom stupni?

Na druhom stupni si deti vyberajú voliteľné predmety, môže to byť druhý cudzí jazyk - nemecký, francúzsky, svoje manuálne zručnosti môžu rozvíjať počas praktických zručností - napr. šijú na šijacích strojoch. V škole tiež pôsobí inkluzívny tím - asistenti učiteľa, špeciálni pedagógovia, školský psychológ. Pomáhajú deťom, ktoré to potrebujú.

1

2

3

Kristus - Učiteľ modlitby

Častokrát prosíme človeka, pri ktorom vieme, že žije modlitbou, aby sa za nás prihováral u Pána Boha. Vieme, že on je blízko neho a môže toho vyprosiť omnoho viac ako ten, kto nedokáže takto nadviazať kontakt s Pánom. Popritom sa pustíme do komunikácie o modlitbe, o Bohu a vzťahu ku nemu. Chceme sa akoby čosi naučiť od človeka hlbokej viery.

Hlboko veriaci človek vie, akou veľkou udalosťou v živote je modlitba. Vďaka takýmto ľuďom sa komplikované cesty menia na cestu, ktorá jasne vedie k cieľu. Pri takomto človeku si spytujeme svedomie, že sa akoby nedokážeme modliť, že sme sa nenaučili modliť alebo sa nechceme priznať, že máme starosti s modlitbou, že nám niečo chýba.

Nauč nás modliť sa

V podobnej situácii boli aj apoštoli. A predsa pri stretnutí s Ježišom, mužom modlitby, pochopili, že On pozná tajomstvá modlitby dokonalejšie a môže im pomôcť. Preto pristúpili k nemu a povedali mu: „Pane, nauč nás modliť sa.“

Ježiš neodmietol a naučil ich modlitbu, ktorá je vzorom každej modlitby - Otče náš. Táto modlitba obsahuje potrebné množstvo úvah, pomáhajúcich v zdokonalení modlitby.

Podmienky modlitby

Ježiš upozornil na podmienky modlitby - stručnosť našich výpovedí (nehovoriť veľa, lebo Boh vie čo potrebujeme), teda mnohovravnosť, ktorá je skôr škodlivá a bezvýsledková. Hodnota modlitby nespočíva v množstve odmodlených modlitieb. Máme Boha počúvať, nechať ho hovoriť a mať čas na zastavenie, zamyslenie sa.

Ďalšou podmienkou plodnej modlitby je odpustenie. Ježiš upozorňuje, že nemožno pristúpiť k Bohu Otcovi, ak nevieme odpustiť z celého srdca svojmu bratovi. Zmierenie s človekom je podmienkou zmierenia s Bohom.

Ak je človek zmierený s Bohom i človekom, tak jeho modlitba je ľahká a stretnutie

s Bohom je mimoriadne tvorivou udalosťou. Modlitba ma približuje k Bohu a jeho srdce sa raduje, keď môžem odpustiť a keď nenosím v srdci ani túžbu po pomste. Aj Ježiš odpustil Judášovi či ďalším nepriateľom. Samotné odpustenie skutočne otvára priestor slobody a lásky. Poslednou podmienkou je život v pravde. Stretnutie s Bohom sa môže uskutočniť jedine vo vedomí pravdy. Úprimnosť pred Bohom dovoľuje nadviazať plnohodnotný kontakt s ním. Boh predsa vie, že človek nič neukrýva a nič nekombinuje, preto je oveľa ľahšie mu pomôcť.

Boh najlepšie vie, čo potrebujem, čo je pre mňa najpotrebnejšie. Ja musím prosieť o dary Ducha, aby som sa vedel správne rozhodovať a aj modliť. Jedným zvláštnym darom je milosť viery i milosť večnej spásy. Keď prosím o tieto dary, nemožno ani sekundu pochybovať, že by som nebol vypočutý.

Text: Pavol Škovránek, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

Pán sa stará, aj keď nad tým neuvažujeme

Rád by som sa s vami podelil o jednu moju skúsenosť, o malú vec, ktorá sa stala pre mňa veľkou. Keď som mal asi 15 rokov, býval som na stredoškolskom internáte v Nitre, kde som spoznal veľmi veľa ľudí. Toto mesto mi dalo medzi inými dve výnimočné kamarátky, ktoré zmenili moju mladosť.

Ako chalan z dedinského prostredia, „čili“ lazov, som bol naučený na určitý životný štandard a nezapadal som veľmi do kolektívu. Prosil som Boha o pomoc. Nech mi ukáže cestu, po ktorej mám kráčať. Po čase som si akosi zvykol a postupne nachádzal priateľov. Problémom bolo, že som ich mal veľa. Zo školy, internátu, z praxe a nevedel som, komu venovať pozornosť. Vyvrcholilo to uvedomením si, že to boli len známi, nikto so mnou skutočne nechcel tráviť čas. Preto som znovu prosil Pána, aby mi ukázal smer. A čuduj sa svetu, stalo sa. Začalo to jedným nevinným „ahoj“.

Čakať sa oplatí

Cestou z večere som stretol na schodoch jedno dievča. Veľmi sa podobalo na moju kamarátku, a tak som ju s radosťou pozdravil. Avšak nebola to ona. Trochu som sa hanbil a kráčať ďalej. V ďalší deň v ten istý čas sme sa stretli znova. Chcel som ísť ďalej, ale niečo ma nútilo opäť pozdraviť. Dievča vyzeralo zmätene a prekvapene. Zdravil som ju, až kým nepovedala prvé „chau“. A takto to pokračovalo niekoľko týždňov. Ani jeden sme sa nepoznali, ale pozdrav na schodoch musel byť. Večer mi odrazu spríjemňovala milá a inteligentná slečna, s ktorou si dodnes rozumieme. Priateľka na celý život, a pritom to začalo malým obyčajným „ahoj“. Pán mi ukázal cestu, ktorej cieľ neskľamal, len bola dlhšia, ako som čakal.

Druhý pozdrav

Život v meste bol o niečo krajší, ale čo sa týka duchovného života, nič moc. Omše som stíhal iba niekedy a akékoľvek mládežnícke stretnutia neboli v súlade s mojimi vychádzkami na internáte. Pán

to isto videl, pretože sa bez akejkoľvek mojej snahy postaral.

S otcom sme boli na turistike vo Vysokých Tatrách, ktoré obsahovalo aj lezenie po skalách. Inštruktor vzal do partie aj ďalšiu skupinu mladých približne v mojom veku. No nevedel som, ako ich osloviť. V tom sa ozvalo malé nevinné „ahoj“. Predstavila sa mi milá slečna s veselým úsmevom. K nášmu rozhovoru sa postupne pridali ostatní. Väčšina študovala v Nitre na vysokej škole. Ale čo bolo najdôležitejšie, táto dievčina bola koordinátorkou v univerzitnom pastoračnom centre, kam ma srdečne pozvala. Nasledovala výmena kontaktov, veď internety sú, a teda mi občas prišla správa s pozvánkou na mládežnícke omše alebo iné podujatia. Dokonca ma zavolala pomôcť pri organizácii karnevalov. Teraz po dvoch rokoch online výučby ako člen UPC v Nitre môžem s istotou povedať, že to bol Boží úmysel.

A čo je podľa mňa na tom také veľké? To nevinné „ahoj“, ktoré môže započat' celoživotné priateľstvo. Obyčajný pozdrav, vďaka ktorému som sa ocitol niekde úplne inde, ako som čakal.

A samozrejme je na tom najväčší náš Pán, ktorý sa o nás stará, aj keď nad tým niekedy vôbec neuvažujeme.

Text a foto: Daniel Vlčák

Analytik Hviezdoslav

7. 3. 2022

Trvalo mi to niekoľko dní, skoro týždeň. Sledujúc politikov, ale najmä analytikov a komentátorov, som si spolu s nimi kládol otázku: Kto v podstate spôsobil vojnu na Ukrajine? Až potom som si spomenul na Hviezdoslava a jeho Krvavé sonety. Báseň má viac než sto rokov, ale odpovedá presnejšie a najmä hlbšie ako väčšina súčasných odborníkov. Po rozvinutí otázky „Kto zapríčinil tento úpadok?“, teda vojnu, Hviezdoslav píše:

„Ech, sebeckvo! to! a niet nad ohavou tou zvíťazít vojsk, rekov po dnešok.

Hej, ono krivdí, hnetie, zdiera, týra svevolne, kde len stihne, slabšieho.

hoc zem je pre všetkých dost' širošira, chce, by strela sa len pre neho.“

Hviezdoslavova analýza je úžasná. Ide k jadrú vecí a nie je osobná. Zosobniť sebeckvo tým druhým je totiž jednoduché a ľahké, ale nie celkom pravdivé. Lebo kúsok z neho máme všetci. Ako hovorila istá staršia dáma: „Možno aj ja...“ Ved' jeho prejavy sú úžasne variabilné, rôzne.

Okrem vojny sme v ostatných dňoch vstúpili aj do obdobia Veľkého pôstu. Situácia na Ukrajine ma osobne inšpirovala prežívať ho ako boj s vlastným sebeckvom. S demaskovaním jeho rôznych obrazov a alternatív. Lebo ak ho aspoň v niečom porazím, prispejem k pokoju a mieru vo svete viac než nadávaním či odsudzovaním druhých.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.slovensko.sk

Ako ja chcem

14. 3. 2022

Pamätáte sa ešte na Hviezdoslava? Analytika vojny a človeka. Jeho krásnych i temných stránok. Ved' ako píše, slovenský ľud je špatnokrásny. A myslím že nielen slovenský. Pred týždňom sme s ním uvažovali nad sebeckvom ako príčinou vojny a iného zla. Hned' po tejto definícii Hviezdoslav spomína jeden z jeho prejavov:

*„To oná panovačnosť nadutá, čo pancier odela a čiha v zbroji;
tá, dušiaca sa spupne, že sa bojí len Boha!... Ale zato nehúta,
nerozvažuje veľa vo svedomí o prísnom v desatoru: ‚Nezabi!‘“*

„Ja mám pravdu! Bude to ako ja chcem!“ Slová, ktoré v tejto či podobnej forme poznáme nielen od druhých, ale žiaľ, i od seba. Usmerňovať chod rodiny, kolektívu či iných ľudí a určovať druhým svoj pohľad na svet je jedna z najvypuklejších foriem sebeckva. Či ju realizujeme priamo, hlasno, alebo tichým trvalým tlakom.

A aj keď ide o túžbu byť nad druhými, v podstate je to cesta dole. Prejav malosti ducha, neschopnosti chápať a prijímať, obmedzenosti myslenia i konania. Ved' sebeckvo je jeden z najväčších sebaklamov. Nepomáha nám ani nás nedvíha a v konečnom dôsledku najviac škodí nám samým.

Výbuch

21. 3. 2022

Od vynájdenia pušného prachu sa vojna spája s výbuchmi. Delostrelecké šrapnely, ručné granáty, míny, letecké bomby, hlavice rakiet, atď. Všetko to búcha, rozmetáva, ničí priestor okolo a hlavne trhá ľudské telá na kúsky.

Hviezdoslav si však myslí, že to bolo už pred Nobelom, že výbuchy sprevádzali vojny odjakživa. Ba že ich predchádzali. Tak píše v piesni o krvi:

„Nie o tej plodnej spievať dnes je čas: o krvi, zo srdca čo šprihnúc v dlane, kamkoľvek čiahne, tvorí požehnané, i z mŕtvej skaly zlatý kúzli klas;

Lež o krvi, čo vybúšila v hnev, i zúri-búri, ohňom páli, vlečie

povodňou, rozmetá svet hrbou pliev, či odrážkou jak úpusty v zmar tečie...

ach, o tej znie, kým nezalkne sa, spev!“

Hnev zaradujeme medzi sedem hlavných hriechov, teda základné a prirodzené vášne človeka. A poznáme aj hnev spravodlivý, ktorý Biblia dokonca niekedy pripisuje Bohu. Napokon, jeho Syn ním zahorel pri vyhánaní kupcov z chrámu. Ved' išlo o nápravu vecí. Výbuch, ktorý spomína Hviezdoslav, však hovorí o inom hneve. Nespravodlivom, nekontrolovanom a hlavne sebeckom. O zlosti, ktorá neznesie, keď sa veci nedejú podľa nej. Je prejavom panovačnosti, o ktorej sme hovorili pred týždňom. A podobne ako ona, aj hnev deštruuje, ničí najmä nás samých.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv**: vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Moje sny

28. 3. 2022

„Povedz mi, o čom sníváš a ja ti poviem, aký si,“ prišlo mi na myseľ, počúvajúc informácie o vojne u našich susedov, najmä o jej začiatku. Tá hybridná, informačná, je tu už predsa niekoľko rokov. Odkedy presne? Odpoveď mi opäť dal Hviezdoslav a jeho Krvavé sonety:

„Nie, Puškine môj, myslou vysoký, ty mýlil si sa, podráždením chorý: Vraj musejú sa stliet'-zliať v ruskom mori tie naše bystré slavian-potoky.“

Išlo o komentár básne Ohováračom Ruska, ktorú Alexander Sergejevič Puškin napísal v roku 1831, keď francúzski poslanci a novinári svojimi vyhláseniami podporovali poľské povstanie na území ovládanom Rusmi. „Odísť: toto je spor medzi Slovanmi,“ odkázal im.

Myšlienky, zvlášť umelecky sformované, dokážu úžasne ovplyvniť naše sny, túžby, predstavy, náš pohľad na svet. Počnúc rozprávkami, ktoré nemusia byť o víťazstve dobra nad zlom, ale našich nad cudzími. Hviezdoslav to poznal, ved' aj jeho „kedys' zvädzal svet.“ Vedeli to aj uhorskí maďarizátori či fašistickí a boľševickí ideológovia.

Formáciu či deformáciu tých posledných som zažil a vďaka rodine i Cirkvi z veľkej miery eliminoval. Rozhodnutie stáť na strane lásky, pravdy a spravodlivosti mi síce pomáha pri životných postojoch, ale moje sny mi ukazujú, že ešte musím na sebe veľa pracovať.

O dokonalej slobode spočívajúcej v prázdnych rukách

(Recenzia historických románov Marie Calasanzovej Ziescheovej)

V rokoch 2016 a 2021 vydal Spolok svätého Vojtecha dve podielové knihy, ktoré spolu súvisia. Okrem toho, že ich napísala nemecká rehoľná sestra Maria Calasanzová Ziescheová (1923 - 2001), spája ich aj skutočnosť, že hovoria o reálnych historických osobnostiach, žijúcich v období stredoveku v kláštore v Reichenau.

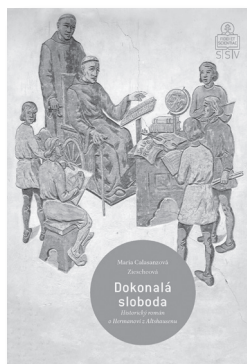
Prázdne ruky

Román *Prázdne ruky* (2021) približuje čitateľom životný príbeh Berna, učenca, ktorého kráľ Henrich II. nečakane vymenoval za opáta do upadajúceho kláštora v Reichenau. Berno nemal na tento úrad žiadne predpoklady, čo si aj uvedomoval. Odchádzal do nového kláštora s nechutou a zdanlivo prázdny rukami, ktoré sa ale ukázali byť tým najcennejším, pretože „kto neprináša seba, ten prináša Boha“.

Opát Berno sa prostredníctvom ťažkých životných skúšok sformoval na osobnosť, ktorá mala veľký vplyv na život mníchov i obyvateľov celého ostrova, kde sa kláštor nachádzal. V jeho izbe sa nachádzala zvláštna socha - Mária s rozpätými rukami, do ktorých Berno kládol všetky nevyriešené záležitosti. „Soška je krásna a zároveň jedinečná. Ešte nikdy som nevidel Máriu znázornenú s prázdny rukami,“ povedal Bernovi jeden jeho spolubrat. Opát mu odpovedal: „Má mi pripomínať, že sme počas života tí, ktorí prijímajú, a že sami od seba nedokážeme nič dobré.“

Dokonala sloboda

Zásadám odovzdanosti učil opát Berno v románe *Dokonala sloboda* (2016) aj jedného zo svojho zverencov, síce veľmi nadaného, ale zároveň ochrnutého Hermana z Althausenu. Do kláštora

benediktínov prišiel ako malé dieťa - asi hlavne preto, aby nebol „škvrnou“ na povesti svojho otca, grófa Wolfrada. Prešiel si tu veľkou krízou - túžil žiť ako ostatní, ale videl, že kvôli jeho telesnému stavu to nikdy nebude možné. Berno Hermanovi umožnil na čas „odísť do sveta“, aby objavil svoje vlastné povolanie a vrátil sa do kláštora v slobode, čo sa aj stalo.

Nadaný mních bol trňom v oku mnohých, a tak sa okrem telesného utrpenia k jeho stavu pridalo i duševné. Napriek tomu nezatrpol a objavil vo svojom živote až obdivuhodnú vnútornú slobodu. Priviedli ho k nej slová opáta Berna: „Smerujem k Bohu a Boh je láska.“ Aj na základe nich si uvedomil, že je plný radosti preto, lebo sa teší z Božej lásky, ktorá sa stretla s jeho

krížom a umožnila mu ho prijať a nieť. „Naše áno vyslovené krížu môže pomôcť tam, kde už nemôže pomôcť nijaké slovo,“ povedal svojmu spolubratovi.

Romány nie sú písané spôsobom, ktorý by súčasného čitateľa vtiahol do pútavého príbehu a nedovolil sa mu od knihy odtrhnúť. Vzácné perly ducha si v nich treba skôr hľadať. No tá námaha stojí za to. „Prázdne ruky“ a „Dokonala sloboda“ sú výstižnými obrazmi, ktoré pomáhajú žiť autentickosť viery v každej dobe. A isto pomôžu aj nám, ak si ich osvojíme.

Petra Humajová

Hlavne neprestávajú tancovať

Pár myšlienok k filmu *Fish tank* (2009).

Výraz *fish tank* nadobúda v slangovej mluve viacero významov. Vo väzení sa ním môže označovať miestnosť, kde sú dočasne umiestnení nováčikovia. Ak prostredníctvom neho ktosi okomentuje párty, poukazuje na homogénnosť spoločnosti, konkrétne na výrazne väčšie zastúpenie nežného pohlavia. *Fish tank* je ale celkom doslovne nádobou pre rybky, jednoslovne - akváriom.

Všetky 3 uvedené významy sa s dejom nie veľmi známeho britského filmu kamarátia a navzájom sa dopĺňajú. Na dve hodiny sa ocitáme v akváriu naštvanej tínedžerky z predmestia.

Človek milión

Mia žije s matkou a mladšou sestrou v prostredí ľudí z nižších priečok sociálneho rebríčka. Po ranu alebo aspoň jadrný výraz tu netreba chodiť ďaleko. S Miou sa plavíme v jej vodách. Sme svedkami toho, ako neváha čelom udrieť niekdajšiu kamarátku, s ktorej tanečným výkonom medzi bytovkami nie je spokojná. Vidíme ju, ako si preberá veľkú plastovú fľašu od staršieho kamaráta, plnú čohosi sladkého a slabo alkoholického. Vie prejsť aj cez zamknuté dvere do opusteného bytu na vrchnom poschodí, kde jej nápoj dodáva odvahu do tanca, v ktorom nachádza útočisko a zmysel. Teraz bude až do zotmenia vymýšľať choreografiu a trénovať, aby mala šancu na konkurze do londýnskej hip-hopovej skupiny.

Za nepeknu fasádou

Doma ju určite milé privítanie nečaká. Matka sa len chvíľu snaží udržať dekorum pred svojim ďalším frajerom. Mladšia sestra má už v 11 rokoch slovník skúseného baníka a slušné základy v psychologických hrách. Toto nie je žiadna idyla. Výkony hercov sú tak prirodzené, až máte občas pocit, že sa pozeráte na dokument zo života náhodne vybraného dievčaťa. Nedočkáte sa srdcových erupcií zmyslu ako pri veľkých hollywoodskych opusoch z 90. rokov. Tu sú jeho

záblesky vzácne, nie celkom pozorným divákom ľahko prehladnuteľné. Žiaden vševediaci rozprávač vás neprevedie Miním vnútram. Jej správaním sa možno pohoršíte, ak vám ujde, že excesy sú len volaním o pozornosť, snahou vynútiť si chýbajúcu lásku.

Rybie prsty namiesto lososa

Každý z nás bol vrhnutý do akvária, ktoré si nevybral. Niet pochýb, že pri rozbore vody z niektorých by pstruhy medzi nami už zamdlievali. Často v nich chýbajú základné potreby aj prísavníky, ktoré by sa starali o čistotu. Čo s tým? Narážať hlavou o stenu? Pretekať sa v znečisťovaní? Nerozhliadať sa a bez ohľadu na cenu sa snažiť vybudovať vzdušné akvárium?

Scéna na konci filmu, kedy rodina troch žien spolu bez slov do rytmu hip-hopovej klasiky konečne komunikuje, je happy endom. Takým veľmi ľudským a teda nedokonalým. A predsa hrejivým a vôbec nie banálnym.

Peter Pikulík, OFMConv
Foto: <https://a.ltrbx.com>

P O Ď M E N A V Ý L E T

Kalvárie v okolí Prievidze

Prežívame pôstne obdobie, v ktorom si pripomínáme udalosti Kristovho mučenia a smrti. Na tento účel v západnej Európe v 15. storočí vznikli prvé kalvárie - miesta v prírode, zvyčajne na vyvýšenom, no nie veľmi vysokom kopci, v blízkosti sídiel, kde umiestňovali kríže alebo rôzne architektonické prvky, ktoré pripomínajú jednotlivé udalosti krížovej cesty.

Na Slovensku sa budovanie kalvárií rozšírilo najmä v období baroka v 17. a najmä v 18. storočí. Súviselo s činnosťou jezuitov a rekatolizáciou, niekedy vznikali pod patronátom miest. (1)

V tomto období môžeme často spojiť malý turistický výlet do prírody s duchovným rozjímaním nad udalosťami našej spásy. Preto sa aj v tomto čísle pozrieme na možnosti, ktoré nám ponúka okolie Prievidze. V minuloročnom čísle ste mohli nájsť len fotografie kalvárií, tento rok si ich stručne opíšeme. Pekné fotoreportáže z asi 200 kalvárií z celého Slovenska spravil na svojom blogu Miroslav Lisinovič (2).

Nitrianske Pravno - Solka

Asi najznámejšou, najkrajšou a architektonicky najbohatšou je kalvária v Nitrianskom Pravne - Solke. Dokončená bola v roku 1937, tvorí ho súbor 27 objektov - okrem 14 kaplniek zastavení krížovej cesty sú tu 2 kostoly, 3 väčšie kaplnky a 8 doplnkových zastavení, od roku 2014 sú vyhlásené za Národnú kultúrnu pamiatku.

Domáci sa o kalváriu príkladne starajú. Parková úprava a rozsiahlejšia trávnatá plocha na vrchole dávajú príležitosť aj na iné rekreačné aktivity alebo hry s deťmi. Samozrejme - ohľaduplne vzhľadom na modliacich sa veriacich, ktorí sem prichádzajú najmä v pôstnom období.

Prístup k nej je možný autom, po ceste z Nitrianskeho Pravna smerom na Solku je hneď za riekou Nitra odbočka vľavo na štrkovú cestu a po 300 m štrková plocha na

zaparkovanie. Opatrne s autami s nízkym podvozkom.

Bojnice

Najstaršia kalvária v okrese Prievidza patrí k tým známejším kalváriám, no v krajine sa akosi stráca v tieni turistických atrakcií ako je zámok, ZOO alebo rozsiahly kúpeľný areál, ktorý ju celý obkolesil. Esteticky pozitívne pôsobí úprava pôvodného divorastúceho krovinného a stromovitého porastu do parkovej podoby.

Šesť kaplniek a vrcholová kaplnka kruhovitého pôdorysu s tromi krížmi sú dnes obkolesené rekreačným areálom Bojnických kúpeľov. Intenzívny cestovný ruch má za následok nemožnosť parkovania zadarmo a návštevník kalvárie prichádzajúci autom musí zaplatiť parkovné na niektorom z parkovísk. Prvá kaplnka je umiestnená hneď pri hlavnej ceste smerom na Nitrianske Rudno, ďalšie sú pozdĺž chodníka so strmým stúpaním, ktoré je uľahčené schodíkmi.

Poruba

Menej známa krížová cesta nad obcou Poruba, k začiatku prídete, keď sa od kostola sv. Mikuláša (NKP - maľovaný strop) vydáte ulicou do kopca smerom k lesu. Krížová cesta vedie smrekovým lesom, ktorej serpentínovite sa tiahnucci chodník lemujú veľké drevené kríže s obrazmi s výjavmi Kristovho utrpenia.

Na konci je čistinka s malou kaplnkou spod ktorej vyviera prameň vody. Toto miesto je svojím tichom a pokojom priam stvorené

na modlitbu a rozjímanie. Aj obyčajná prechádzka sem pôsobí ako balzam na dušu.

Nitrianske Sučany

Ku krížovej ceste sa dostanete, keď z hlavnej cesty odbočíte ešte pred obecným úradom doľava a hneď potom pred hasičskou zbrojnicou doprava. Na konci ulice vedie poľná cesta pomedzi dva domy, ktorou prídete ku kaplnke Lurdskej Panny Márie. Hneď za ňou doprava začína krížová cesta, výstup je náročný, nie dlhý, ale strmý. Na murovaných kaplnkách sú obrazy s výjavmi krížovej cesty a plechové tabuľky s číslom, názvom zastavenia a citátom z Biblie.

Už počas výstupu a najmä na vrcholovej plošinke s poslednými 4 kaplnkami a mohutným dreveným krížom môžete si všimnúť krásne výhľady na obec ale aj širšie okolie. Kamenistý vápencový svah porastený trnitými krovinami mi asi najviac pripomína utrpenie Krista, ktorý sa obetoval za celý šírý svet. I preto je toto moja najobľúbenejšia kalvária v okrese.

Dolné Vestenice

Málo známa je krížová cesta v Dolných Vestenciach, je tvorená len 14 zastaveniami v dĺžke 300 m pozdĺž miestnej komunikácie v obci od starého po nový cintorín. Bola postavená v roku 2006 a obnovená v roku 2017, kedy boli obrazy v betónových základoch vymenené za plastiky znázorňujúce zastavenia krížovej cesty. Na rozdiel od predchádzajúcich je v intraviláne, nie vo voľnej prírode ako ostatné, starý cintorín vidieť z hlavnej cesty cez obec. (3)

Nitrica

Jedna z novších v okrese, podľa Kroniky obce (4) bola vytvorená a posvätená v roku 2019 na 20. výročie postavenia kríža nad

cintorínom. Prvé zastavenie sa začína nad budovou starej školy, chodníček vedie ihličnatým lesom a posledné zastavenie je na kopci pri kríži nad cintorínom.

Kanianka

(Zatiaľ) najmladšia krížová cesta v okrese vznikla v roku 2021 z iniciatívy miestnych faričiek, ktorí na jej tvorbe odpracovali mnoho brigádnických hodín. Dostanete sa k nej tak, že prídete k novému cintorínu (parkovanie) a prejdete po cestičke medzi cintorínom a areálom honosnej vily. Nenápadný štrkový násyp označuje odbočku doľava, kde za malým mostíkom začína prvé zastavenie. Trasa je to krátka, kľukatá a ukrytá pod stromami. Ako píše (5) bola vytvorená v minimalistickom duchu. Zastavenia tvoria skalky z privezených blokov sivého andezitu (je zjavné, že je nepôvodný v tejto lokalite), na ktorých sú čísla zastavení.

Nech už sa vyberiete navštíviť ktorúkoľvek z nich, prajem vám, aby ste našli pokoj a útechu zo spásy a vykúpenia z otroctva hriechu, ktoré nám vydobyl Ježiš Kristus svojím utrpením, smrťou a najmä zmŕtvychvstaním na tej pôvodnej Kalvárii pri meste Jeruzalem.

Marek Šimurka

Zdroje:

(1) <https://beliana.sav.sk/heslo/kalvaria>, (2) <https://blog.sme.sk/lisinovic/t/slovenske-kalvarie>, (3) <https://myhornanitra.sme.sk/c/20492722/v-dolnych-vestenciach-obnovili-strnast-zastaveni-krizovej-cesty.html>, (4) <https://www.obecnitrica.sk/kronika-2019.html>, (5) <https://www.geocaching.com/geocache/GC8XDMB>

Dôležitá bola preňho spása duši

Svätý František Xaverský

V čase štúdií býval v jednej izbe s Ignácom z Loyoly, zakladateľom jezuitov. Ten sa v danom čase po svojom obrátení už zaoberal myšlienkou založenia novej rehole a František Xaverský sa mu pre ňu zdal byť vhodným kandidátom. A on sa jeho štýlom života skutočne inšpiroval.

František Xaverský sa narodil 7. apríla 1506 na hrade Xavier v Španielsku. Bol najmladším z piatich detí. V čase jeho detstva prebiehali boje o nezávislosť medzi jeho rodnou Navarrou a Španielskom a Francúzskom. Jeho starší bratia sa do bojov zapojili, ale František bol v tom čase ešte príliš mladý. Kým dospel, Navarra sa stala súčasťou Španielska a jeho rodina prišla o značnú časť majetku.

Byť jezuitom

Po skončení bojov odišiel František študovať na univerzitu do Paríža. Bol veľmi ambicióznym, nadpriemerne inteligentným a mal živú povahu. Veľmi dobre sa dopĺňal so svojím tichým a rozvážnym spolužiakom Petrom Faverom, s ktorým aj bývali v jednej izbe. Neskôr k nim pribudol v bojoch zranený Ignác z Loyoly. Bol od nich už o dosť starší a František s ním priateľský vzťah nadväzoval len veľmi pomaly. Napokon však zistili, že ich ideály sú spoločné. Rehoľné sľuby v spoločnosti založenej Ignácom zložil František medzi prvými, v roku 1534.

Cieľom jezuitov bolo viesť sociálnu a misionársku činnosť v Jeruzaleme alebo ist' bez otázok tam, kam ich pápež pošle. František sa prispôbil tomuto zámeru. Po vyštudovaní teológie bol v roku 1537 v Benátkach vysvätený za kňaza. Spolu s Ignácom slúžili v nemocnici pre nevyliciteľne chorých a v prípade vhodných podmienok mali v pláne odcestovať do Svätej zeme. Lenže napätie medzi Benátkami a Turkami, ktorí v tých časoch ovládali Svätú zem, skôr narastalo. František teda odišiel na istý čas do Bologne,

kde kázal a poskytoval rôzne duchovné služby.

Namáhavá cesta

V roku 1538 sa všetci vtedajší jezuiti zišli v Ríme, aby Ignácovi pomáhali pri jeho apoštolskej a charitatívnej činnosti. Zároveň čakali aj na oficiálne schválenie rehole, ktoré im dal pápež Pavol III. v roku 1539 ústne a v nasledujúci rok i písomne. Po získaní súhlasu vyslal Ignác na žiadosť portugalského kráľa Jána Františka Xaverského na misijnú cestu do Indie. František bol vymenovaný za nuncia na východe a spolu s ďalšími pomocníkmi sa vydal na cestu, ktorá trvala takmer rok. I napriek tomu, že František trpel morskou chorobou a cesta ho značne vyčerpávala, bol neustále k dispozícii námorníkom, vojakom, odsúdeným, otrokom i všetkým ostatným cestujúcim.

Prvým Františkovým misionárskym pôsobiskom sa stala Goa, portugalská kolónia v Indii. Pôsobil tu v mestskej nemocnici. Po piatich mesiacoch sa presunul na juh k mysu Kanyakumari, kde sa začal učiť jazyk tamojších domorodcov tamilštinu a nechal do neho preložiť i základné modlitby a Desatoro. Evanjelizoval v uliciach a miestnych obyvateľov zvoľával na hodiny katechizmu zvončekom. V jednom z listov Ignácovi z Loyoly v tom čase napísal: „Z mnohých ľudí v tejto oblasti sa nestanú kresťania len preto, že tu niet nikoho, kto by z nich kresťanov urobil.“

Sen o Číne

Neskôr sa František vybral na súostrovie Moluk, patriace do dnešnej Indonézie.

Plavil sa ďalej po rôznych ostrovoch a napokon sa vybral do Japonska. Nepodarilo sa mu dostať k cisárovi a užil si tu skôr výsmech, napriek tomu sa mu však v priebehu dvoch rokov podarilo pre vieru získať niekoľko stoviek Japoncov. Veľkú nádej vkladal i do Číny a jej prípadného obrátenia sa k Bohu, kam sa aj reálne vybral. Podarilo sa mu však dostať iba na ostrov San Čoan neďaleko Kantonu, kde ochorel a 3. decembra 1552 ako 46-ročný zomrel. František bol jedným z najväčších misionárov dejín. Dokázal sa veľmi dobre zžiť s domorodcami, pritiahnuť ich k viere i k misionárskemu povolaniu. Blahorečený bol v roku 1619, svätorečený v roku 1622. Pápež Pius XI. ho v roku 1927 spolu so sv. Teréziou z Lisieux vyhlásil za patróna všetkých misií.

Po tom, čo cisárovná Mária Terézia dala Banskobystrickému biskupstvu do vlastníctva jezuitský Kostol sv. Františka

Xaverského na hlavom námestí v Banskej Bystrici a určila ho za katedrálu diecézy, stal sa František patrónom našej diecézy. Od 12. marca tohto roku do 12. marca 2023 si pri príležitosti 400. výročia svätorečenia špeciálne pripomínáme všetky veľké veci, ktoré prostredníctvom neho urobil Pán, i to, že nič nie je dôležitejšie ako naša spása.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje:

Kamil Mečiar: Životy víťazov 4;
<http://www.catholica.cz/?id=4863>
 Foto: jezuiti.sk

Blahoželanie

„Života vody búrne sú,
 roky mladosti časom odnesú.
 No ja ti aj dnes, Božka, z veľkej lásky
 pohladit' chcem nežne tvoje vrásky.“

Jožko

„50 šťastných rokov uplynie pomaly,
 ty za ne, Jožko, zaslužíš nesmiernej pochvaly.
 Ja ti preto prajem, nech sa ti to vráti
 stonásobnou láskou odo mňa a detí.“

Božka

Dňa 15. apríla 2022 sa manželia **Božka a Jožko Šovčíkovci** z Necpál dožívajú zlatej svadby, 50. výročia sobáša. Pane, požehnaj, prosím, naše ďalšie spoločné roky. Ďakujeme za tvoje milosti.

Jubilujúci manželia

Spomienky

Dňa 19. apríla uplynie 20 rokov, čo si Pán k sebe povolal nášho drahého **Alojza Mečiara**. Za tichú spomienku s modlitbou ďakujú súrodenci s rodinami.

Dňa 25. apríla si pripomenieme 10. výročie, čo nás navždy opustil náš drahý **Peter Petráš** z Prievidze - Necpál. Odpočinitie večné, daj mu, ó, Pane. S vďakou a láskou spomínajú manželka a deti s rodinami.

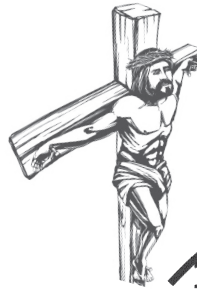

Milé deti,

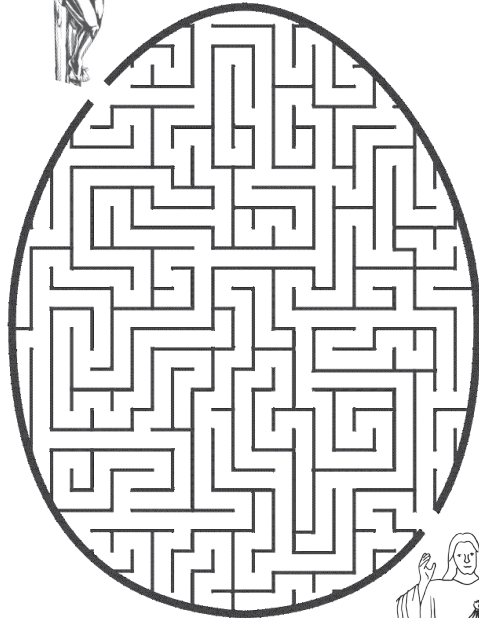
Panna Mária bola vd'ačná, keď ju navštívil Pánov anjel a zvestoval jej, že počne a porodí Božieho syna – povedala: „Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný a sväté je jeho meno...“

Aj my sa snažme byť vd'ační a ďakujeme nebeskému Otcovi za všetko, čo nám zo svojej veľkej a milosrdnej lásky dáva. Každý deň máme byť vd'ační, hneď, ako sa ráno prebudíme, pretože nič z toho, čo máme – ani to, že sa ráno zobudíme – nie je samozrejmosť. Každý nový deň je darom od nebeského Otca a počas neho je aj priestor na to, aby sa diali aj **VEĽKÉ VECI!**

Prajem vám, aby ste vždy dokázali žasnúť nad veľkými Božími vecami – aby ste ich vnímali a aby ste sami s Božou pomocou dokázali konať veľké veci pre dobro svojich blízkych.

Nájdí Veľkonočnú cestu od Pána Ježiša ukrižovaného po Pána Ježiša zmŕtvychvstalého a milosrdného.

10.4.

Nedeľa utrpenia Pána
(bývalá Kvetná, teraz
Palmová)

14.4.

Štvrtok Pánovej večere
(bývalý Zelený štvrtok)

15.4.

Piatok utrpenia Pána
(bývalý Veľký piatok)

16.4.

Svätá sobota (bývalá
Biela sobota)

17.4.

Veľkonočná nedeľa Pá-
novho zmŕtvychvstania

18.4.

Pondelok vo veľkonoč-
nej oktáve (bývalý Veľ-
konočný pondelok)

24.4.

Nedeľa Božieho milosr-
denstva

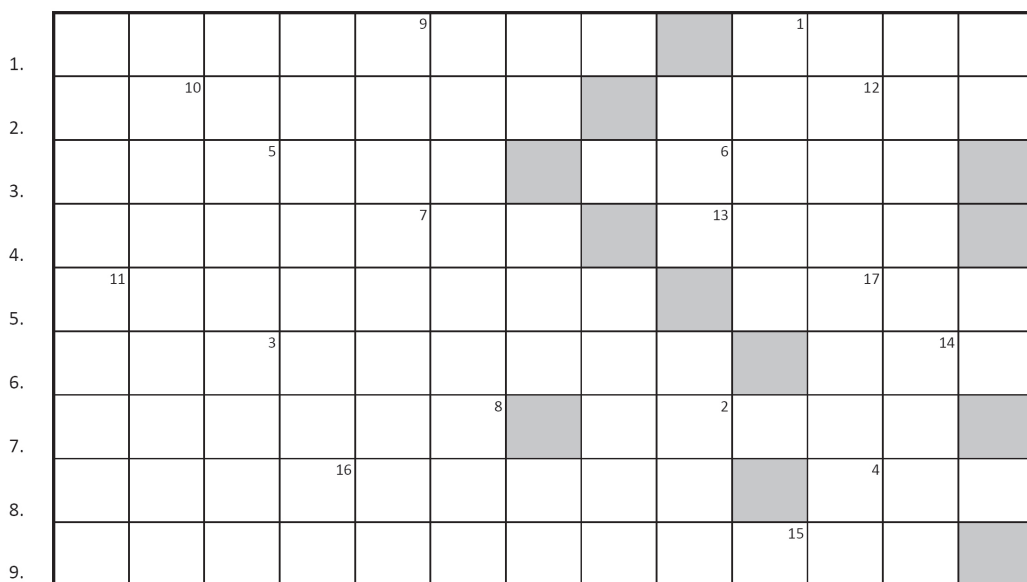
Rubriku pre deti pripravila
Eva Trepáčová

„Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho
radosť.“ (Ž 126)

K R Í Ž O V K A

„Človek poznáva sám seba, keď... (tajnička).“

Antoine de Saint-Exupéry

1.	2.	3.	4.	5.	6.

7.

8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.

1. Novodobý zdroj informácií - ročné obdobie.
2. Prostriedok určený na komunikáciu medzi ľuďmi na diaľku - meniny má 28.6.
3. Skelet tela inak - znamienko odčítania.
4. Synova žena - prúdi cez ňu krv.
5. Obilnina - fotosyntetizujúca časť rastliny.
6. Deviaty mesiac v roku - orgán zraku.
7. Ustálený spôsob práce - najvznešenejší cit.
8. Džem inak - spojka.
9. Človek bez práce.

Tajnička krížovky z minulého čísla znie: „... formuje do tvaru krídel.“

Pripravila Martina Humajová

Farská kronika od 1. do 27. marca 2022

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Albert Luermann
Emma Ertlová
Alex Švolík
Anna Sajter

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Kristína Jašková, 66. r.
Miroslav Duchovič, 75r.
Štefan Martinka, 80 r.
Jozefína Sviteková, 90 r.
Štefan Tábi, 78 r.
Anna Kissová, 75 r.
Rudolf Pochyba, 63 r.
Ľudmila Spišská, 88 r.
Margita Dengová, 88 r.

Mier je podmienkou

Mier je podmienkou Boha.
Žiadne výhovorky, žiadne ale...
Je to viac než pôstne hladovanie.
To je to Boží chlieb, čo sýti.

Veronika Hoffmannová

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,50 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Marek Sabol, Pavol Škovrán-
ek, Jozef Durkot, Elena Cagaňová,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Zuzana
Liptáková, Mária Melicherčíková,
Dagmara Pavlove, Mária Pytlová, Eva
Trepáčová, Miroslav Turanský

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 34 - Silvia Kobelová
str. 2 - Mária Melicherčíková
str. 35 - Štefan Kollár
str. 36 - Alojz Vlčko, Andrej Kmotorka

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Križová cesta - piaristický kostol v Prievidzi, v pôstnom období každú nedeľu o 15:00 hod.

Křížová cesta rodín s detmi, Kalvária v Solke, 20. marca 2022

